16 LDAL

Szerkesztőség és kiadóhivatal
SZUBOTICA
ZMAJ JOVIN TRG 3
Telefonok
Kiadóhivatal 8-58
Szerkesztőség 5-10, 8-52

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Ára 1½ dinár

Előfizetési ár belföldre
negyedévre 165 dinár
egy hónapra 55 dinár
Megjelenik
minden nap, hétfőn és
ünnep utáni napokon is

XXIX. ÉVFOLYAM

SZUBOTICA, 1928. NOVEMBER 14.
SZERDA

310. SZÁM

KÖZBESZÓLÁS

A szerb-horvát megegyezési tárgyalások ügye egy lépéssel előbbre haladt, anélkül azonban, hogy jogosult volna a gyors kibontakozásban bizó optimizmus. Korosec Antun dr. miniszterelnök tárgyalt Szavcsics Milossal és közölte azokat a feltételeket, amelyek alapján a négyeskoalició hajlandó tárgyalásokba bocsátkozni az ellenzékkel a belső béke helyreállitásáról. Ezek a feltételek még nem kerültek nyilvánosságra, de már ismeretes, hogy a kormánypártok nem zárkóznak el bizonyosfoku alkotmányrevizió elől, különösen a tartományi önkormányzatok kiszélesitése tekintetében. Ami a lefolytatandó választásokat illeti, a hatalmon lévő pártok koncentrációs kormányt ajánlanak, mig a parasztdemokrata koalició a most szereplő beogradi politikusok teljes kikapcsolásával semleges kormányt követelnek a választások levezetésére. Nem valószinü, hogy Zagreb a Korosec által megjelölt alapon fel fogja venni a tárgyalások fonalát, sőt Szavcsicsnak még arra sincs semmiféle biztositéka, hogy Macsek és Pribicsevics egyáltalán meghallgatják. Mégis ugy látszik, hogy a helyzet kezd elmozdulni a holtpontról és a közeli hetekben fog valami érdemleges történni a bonyodalom kibogozása irányában.

*

A miniszterelnök és Szavcsics Milos tanácskozásáról hivatalos kommünikét adtak ki, amelynek szövegét élénken kommentálják a benne lévő és belőle kimaradt kitételek szempontjából. Elsősorban kiemelik, hogy a kormány a kommüniké szerint a *megegyezés az állam erősitésére* jelszavát dobta bele a közéletbe és megállapitják, hogy ez a jelszó mindenütt igen kedvező benyomást kelt. Feltünőnek tartják, hogy az alkotmány módositásának emlitését kerüli a kommüniké, valamint azt is, hogy a miniszterelnök felhatalmazza Szavcsicsot a neki tett közlések felhasználására, de nem nevezi meg a parasztdemokrata koaliciót, amelyhez a közlések tulajdonkép intézve vannak. Ezekhez az árnyalatokhoz különböző glosszákat füznek a politikai klubokban és nagy elismeréssel nyilatkoznak arról a tapintatról és kiegyensulyozott politikai megfontoltságról, amellyel Korosec miniszterelnök a rendkivül kényes probléma megoldásának lehetőségei fölött őrködik. A kommüniké valóban mestermüve a taktikai előrelátásnak és egy szalmaszálat sem tesz Szavcsics Milos akciójának utjába. Beograd vigyáz arra, hogy a megegyezés esélyeit semmilyen irányban ne rontsa és Korosec, mint egy prékói párt vezére, a beogradi politika képviseletében az óvatosságnak olyan müvészetét fejti ki, hogy semmi baj sem volna, ha az ellentétek kiegyenlitése ezen mulna. Ennek a higgadt körültekintésnek és az ellenzék bővérü kifakadásaira nem reagáló önmérsékletnek azonban rikitó kontrasztja az a csillapulni nem akaró hév, amellyel a parasztdemokrata koalició vezérei a beogradi politikát ostorozzák. Az ellenzéki koalició megalakulásának első évfordulóján tartott beszédek és a napról-napra elhangzó tüzes nyilatkozatok arra engednek következtetni, hogy Zagreb még mindig ragaszkodik a *tabula rasa* elvéhez és a beogradi politika minden jelenlegi kormánytényezőjének skartba tételét követeli. Ha pedig ez igy van, akkor milyen támpontja lehet a Szavcsics Milos akciójához füződő bizakodásnak? Beograd nem kivánja Zagreb behódolását, de viszont ő sem akar kapitulálni Zagrebnak. A miniszterelnök kommünikéjében ez az álláspont ölt formát és miután a szöveg Szavcsics Milos kivánságának figyelembevételével készült, talán nem tulzott az a remény, hogy ezuttal valami komolyabb elindulásról van szó.

*

Egyelőre bajos elképzelni az expédienst, mert magának Szavcsicsnak fáradozásain kivül a két tábor közeledésének semmi konkrét jele nem látható. Beograd ugyanugy kész a megegyezésre és ennek érdekében lényeges engedményekre, mint eddig, de Zagreb is ugyanazzal az offenziv szellemmel hirdeti a bojkottot Beograd ellen, mint eddig. Nehéz feladatra vállalkozik, aki a külső tünetekből akar érveket meriteni a helyzet biztató megitélésére. Ámde a politikában meg lehetett már szokni, hogy minél fenyegetőbb az atmoszféra, annál hirtelenebbül következhetik be a feszültség megereszkedése. Macsek és Pribicsevics invektiv megnyilatkozásai nem lanyhultak el, Szavcsics igen rezerváltan beszél tervbevett zagrebi utjáról, a látóhatár még változatlanul borus és még sem lehet mondani, hogy teljesen hiábavaló volna az a várakozás, amellyel a közvélemény Korosec és Szavcsics találkozásának fejleményei elé tekint.

A király távolléte alatt nem történik fontosabb politikai esemény

Szavcsics Milos egyelőre nem közölheti Zagrebbal a négyeskoalició feltételeit — Vukicsevics Velja közvetit a boszniai radikálisok és a muzulmánok között

A parlament elhalasztotta a magyar koronatartozásokról szóló konvenció tárgyalását

Beogradból jelentik: Őfelsége Alekszandar király külföldi tartózkodása folytán az általános helyzetben bekövetkezhető gyors változásokról mostanában már sokkal kevesebbet beszélnek, mint néhány nap előtt. Nyilvánvaló, hogy

miután Őfelsége külföldön tartózkodik, fontosabb lépések a belpolitikai válság megoldása felé nem fognak történni.

A királyi pár előreláthatólag még egy hétig fog Párisban tartózkodni.

Szavcsics Milos akciójában egyelőre szünet állott be, minthogy a négyeskoalició vezéreitől kapott válasz után Szavcsicsnak most a parasztdemokrata koalició vezéreivel kellene érintkezésbe lépnie, ezek azonban hallani sem akarnak arról, hogy Szavcsicscsal tárgyaljanak azon az alapon, amelyen ő tanácskozásait a parasztdemokrata koalicióval megkezdte.

Szavcsicsnak tehát előrelátlatólag közvetitőt kell keresnie Zagreb felé, hogy eljuttassa a négyes koalició feltételeit Macsekhez és Pribicsevicshez.

A fontos belpolitikai kérdések helyett igy most kisebb jelentőségü ügyek állanak az érdeklődés előterében és a politikai köröket még mindig sokat foglalkoztatják a boszniai radikálisok és a muzulmánok között felmerült ellentétek. Mint ismeretes, az ujonnan megalakult községtanácsokba a muzulmánok igen sok helyen, különösen a városokban nem a radikálisokkal, hanem a parasztdemokrata koalicióval müködnek együtt és emiatt sok helyen kiéleződött a viszony a két kormánypárt között. Hogy ez a helyzet meg ne bonthassa a kormánypártok egységét,

az ügyet maga Vukicsevics Velja, a radikális klub elnöke vette kezébe

és napok óta tárgyai a boszniai radikálisok és a muzulmánok vezéreivel. Vukicsevics a jobboldal legszélső padjában hosszasan tanácskozott *Spaho* kereskedelmi miniszterrel és *Markovics* Lázával, aki egyik hercegovinai kerület képviselője.

A parlament ülése

A parlament keddi ülését tiz óra után nyitotta meg *Mihajlovics* Ilija elnök. A jegyzőkönyvhöz *Edulics* Novica földmüvespárti szólt hozzá és azt kérdezte, hogy miért kezdődnek az ülések mindig később a kitüzött időnél. Ezután *Petrovics* Nasztáz intézett kérdést az elnökhöz a Podgoricán hirdetett és betiltott népgyülése miatt. *Mihajlovics* Ilija elnök válaszol a kérdésre és ugyancsak válaszolt Petrovics Nasztáznak arra a kérdésére is, hogy miért nem dolgozik a parasztadósságok likvidálását tárgyaló-bizottság. Az elnök kijelentette, hogy a bizottság azért nem végezte el munkáját, mert a kérdés igen komplikált, több javaslat van és a kormány most sürgősen kidolgozza a maga javaslatát és azután a bizottság is rövidesen befejezi müködését.

Petrovics Nasztáz nem volt megelégedve a válasszal, mert ő már több mint egy éve benyujtotta javaslatát, amely a kérdés megoldását célozza.

Mihajlovics Ilija elnök válaszolt *Lázics* Voja kérdésére, hogy miért nem válaszolnak a miniszterek a hozzájuk intézett interpellációkra. Az elnök kijelentette, hogy szerinte *az uj ülésszak megnyitása után a korábban benyujtott kérdések elvesztették érvényüket*, a jövőben vigyázni fog, hogy a kormány tagjai betartsák a határidőket. *Lázics* Voja a válasszal nem volt megelégedve.

Ezután áttértek a napirendre: *a Magyarországgal kötött konvenciók tárgyalására.* A konvenciókat *Lalosevics* Jóca dr. előadó ismertette.

Először a járványos betegségekről kötött konvenciót tárgyalták. *Mihajlovics* Cséda egészségügyi miniszter jelentette, hogy a konvenció hasznos és szakszerüen van megszerkesztve. A parlament a javaslatot mind a három olvasásban 116 szavazattal 5 ellenében elfogadta.

Ugyancsak *elfogadták vita nélkül a kettős megadóztatás eltörléséről szóló konvenciót.* A javaslat mellett 122-en, ellene 5-en szavaztak. Ezután *a háboru előtti magyar koronatartozásokat rendező konvenció tárgyalása* következett. *Lalosevics* Jóca dr. előadó kijelentette, hogy a bizottság többsége a konvenció tárgyalásának elhalasztását kéri, mert azt még át akarják tanulmányozni. Ő maga is amellett van. A kormány nevében *Barics* Sztjepán szociálpolitikai miniszter hozzájárult az elhalasztáshoz, mire *a parlament többsége a javaslatot visszaküldte a bizottsághoz.*

Az ülés délben tizenkét órakor ért véget s a legközelebbi ülést szerdán délelőtt tizenegy órakor tartják meg. A szerdai ülés napirendjén a szükségmunkákról szóló törvény és a hadikártalanitási bizottság egy tagjának megválasztása szerepel.

Nikolics Dezsmant jelölték a radikálisok a hadikártalanitási bizottságba

A radikális klub kedden délelőtt ülést tartott, amelyen megejtették a jelölést a hadikártalanitási bizottság szerdán megválasztandó tagjára vonatkozólag. A klub Nikolics Dezsman radikális képviselőt jelölte a hadikártalanitási bizottságba.

Az agrárreform bizottság ülése

A radikális képviselői klub egyik legutóbbi ülésén bizottságot választott a nagybirtokok likvidálásról szóló törvény áttanulmányozására. A hattagu bizottságban a Vajdaságot *Sztankovics* Szvetozár volt földmivelésügyi miniszter és *Lalosevics* Jóca dr. képviseli. A bizottság kedden délután hat órakor délután kezdte első ülését és hozzáfogott a törvény áttanulmányozásához olyan alapelvek szerin, amilyeneket *Lalosevics* Jóca a radikálisklub legutóbbi ülésén mondott nagy beszédében fejtett ki a nagybirtokok likvidálásáról. Az adótörvény áttanulmányozása előreláthatólag hosszabb időt fog igénybe venni.

Maniu miniszterelnök ellenfelei zavargásokat akarnak előidézni

A román miniszterelnök teljes védelmet igér a zsidóknak

Bukarestből jelentik: Valamennyi párt javában készülődik a választásokra. Amig a liberális párt egyedül veszi fel a küzdelmet,

Averescu tábornok és Jorga professzor pártjai valószinüleg együttes listát állitanak.

A szociáldemokraták, akik idáig nem voltak képviselve a kamarában, szintén önállóan mennek a választási harcba. Lehetséges, hogy sikerül is néhány mandátumot szerezniök. Liberális körökben sem kételkednek a választások kimenetelében. Általánosságban azt hiszik, hogy

a választásokból a nemzeti parasztpárt tulnyomó többséggel fog kikerülni.

Hir szerint

Averescu és Jorga hivei antiszemita zavargásokat szándékoznak rendezni,

hogy megzavarják a kormány munkáját. A kormánynak eltökélt szándéka, hogy ha ez csakugyan bekövetkezik,

teljes eréllyel lép fel a zavargókkal szemben.

Maniu fogadta a romániai cionista szervezetek küldöttségét és megigérte a küldöttségnek, hogy *teljes mértékben meg fogja védeni a romániai zsidók érdekeit.*

December 15-ikén választ elnököt Ausztria

Seipel kancellár javaslatokat tett a pártoknak az alkotmány módositására

Bécsből jelentik: *Seipel* kancellár kedden tanácskozásra hivta össze a parlamenti pártok vezéreit, hogy megbeszélje velük a legközelebbi elnökválasztás részleteit. A kancellár jelezte, hogy az alkotmány értelmében

az osztrák kormány december 15-ikére tüzte ki a szövetségi gyülést, amelyen a nemzeti tanács és a szövetségi tanács együtt választja meg az uj elnököt.

Ezzel kapcsolatban Seipel megpenditette azt a tervet, hogy

tanácsos volna az alkotmányt megfelelően *módositani arra az esetre, ha a szövetségi gyülés választása ujra Hainisch elnökre esnék,*

minthogy a jelenlegi alkotmány szerint harmadszor nem választható meg ugyanaz az elnök.

A pártközi értekezleten Seipel kancellár inditványozta azt is, hogy megfelelő törvényalkotással

kivánatos volna az elnökválasztás jelenlegi rendjét ugy megváltoztatni, hogy az államfőt a nép közvetlenül válassza,

mint a német birodalomban. Seipel harmadik inditványa az volt, hogy az alkotmány megváltoztatása utján

terjesszék ki az elnök jogkörét,

hogy ő nevezze ki a minisztereket és oszlassa fel a törvényhozást.

A szociáldemokrata párt nevében *Seitz* polgármester kifejtette, hogy pártja hajlandó fontolóra venni az inditványnak azt a részét, amely Hainisch elnök ujbóli megválasztatására irányul, de

a szociáldemokrata párt nem járulhat hozzá ahhoz, hogy az elnökválasztás közvetlenül a nép által történjék és hogy a köztársasági elnök jogkörét kiterjesszék.

Minthogy tehát a szociáldemokrata párt nem ért egyet a kormány javaslataival, nem valószinü, hogy sikerül azokat keresztülvinni, mert az alkotmány módositásához a parlamentben kétharmad többségre van szükség.

Fazekas Endre ügyvéd izgalmas vallomása Nagy István bünpörében

Azzal vádolta az ügyészt, hogy igéretekkel birta rá a terhelő vallomásra

Budapestről jelentik: Nagy István bünperében kedden kezdték meg *Fazekas* Endre ügyvéd kihallgatását, aki szintén a per egyik vádlottja. Fazekas vallomása iránt azért nyilvánult meg nagy érdeklődés, mert — mint emlékezetes — az ügyész előtt tett sulyos beismerő vallomását a vizsgálóbiró előtt visszavonta, utána pedig őrültséget szimulált a fogházban.

— Kérem — kezdte az elnök — ön mint ügyvéd, a törvénykönyvvel a kezében, tette meg vallomását a királyi ügyész ur előtt. Később visszavonta ezt a vizsgálóbiró előtt. Mondja meg most, hogy miért tett ön, *mint ügyvéd, ilyen* vallomást az ügyész előtt?

A vádlott el-elfuló hangon a következőket mondja:

— Az 1926. év végén képviselőjelöltnek léptem fel és igen sok pénzemet emésztették fel a választás költségei. 1927 vége felé már irodám is gyengén ment és elhatároztam, hogy vidékre megyek. Már egészen beleéltem magamat ebbe, amikor egyszerre megjelent lakásomon egy detektiv és előállitott a rendőrségre. Fogalmam sem volt, hogy miért történt ez. Azután az ügyészségre vittek és vizsgálati fogságba kerültemk Másnap felhivatott magához Auer ügyész ur és vallomást tettem a Triton-ügyben. Az ügyész ur egyszerre azt mondotta:

— Én nem hiszem, hogy ebben az ügyben Nagy Istvánnak nincsen semmi része. Mondja meg őszintén, hogy mi része van ezekben a visszaélésekben Nagy Istvánnak.

A cellában töltött első éjjel után nem tudtam nyugodtan gondolkozni. Rettenetes idegállapotban voltam. Az ügyész ur igyekezett megnyugtatni, hogy Nagy Istvánnak ez a terhelő vallomás már nem árthat, mert bizonyitékok vannak ellene, le is van tartóztatva, nekem ellenben nagy előnyöm lesz abból, ha vallani fogok.

— *Én még a gyilkosságot is vállaltam volna.* Arra gondoltam, hogy idővel majd tisztázni tudom magamat az önmagam valótlan vallomása alól. Láttam, hogy a megvesztegetés cselekménye fogházas cselekmény és abban a pillanatban eszembe jutott, hogy én most ilyen cselekményt bevallok és Nagy Istvánra terhelő vallomást teszek, akkor neki nem ártok, ellenben viszont nem folytatják a vizsgálatot, mert hiszen beismerő vallomást tettem. Kiszabadulok, mehetek vidékre és az ujságok nem fognak megirni semmit.

— *Ez a kijelentés megerősitett hitemben.* Most már arra kértem az ügyész urat, hogy járja ki azt is, hogy ne tartsanak letartóztatásban. Erre kiment és később visszajött azzal, hogy nem állithatja határozottan, hogy kiszabadulok, de óriási előnyei lesznek annak, ha vallomást teszek. Ennek hatása alatt tettem meg ezt a szerencsétlen vallomást. Utána rögtön levittek a fogházba és ott azután gondolkoztam azon, hogy ez mégsem volt helyes. Három nap mulva felhivott a vizsgálóbiró és én azonnal megmondtam neki, hogy beugrattak ebbe a vallomásba. Nem mondom, hogy az ügyész ur erőszakolta a vallomást, de ugy állitotta be a dolgot, hogy én kényszerültem a valótlan vallomás megtételére. Mikor a vizsgálóbiró előtt elmondottam, hogy miért tettem beismerő vallomást, a vizsgálóbiró rámkiáltott: *ezt ugyan nem hiszem el!* Még a fogházőrre is rámutatott: *maga talán elhiszi?* Rettenetes idegállapotba kerültem. Mikor visszavezettek cellámba, imádkozni kezdtem, miséket mondtam és teljesen beleéltem magamat abba, hogy szerzetes vagyok. Fejkötésekkel próbáltam enyhiteni fejemben a szörnyü káoszt — fakad sirva Fazekas — de semmi sem használt. Csak azt tudom, hogy jó volt, ameddig nem tudtam gondolkodni. Egy hónap mulva visszanyertem emlékezetemet.

Fazekas hangja egészen elcsuklik és a csendet az elnök szakitja meg:

— Nem számolt ön azzal, hogy királyi ügyész előtt vall és nemcsak magát, hanem esetleg ártatlan embert is bajba ránt? Egy birót mert ön megvádolni azzal, hogy megvesztegette? Csak azért, hogy szabadlábra kerüljön?

— Ezért kerültem olyan rettenetes lelkiállapotba, — sirja Fazekas — megvertem saját magamat, mert éreztem, hogy mit követtem el.

— Ön levelezett Nagy Istvánnal?

— Három hónapja ültem már, amikor Nagy István levelet küldött nekem. Szemrehányóan kérdezte, miért tettem olyan vallomást, mi okom volt, hogy őt ilyen rettenetes helyzetbe hozzam. Én igyekeztem megmagyarázni neki, hogyan kerültem abba a lehetetlen helyzetbe. Meggyóntam és megáldoztam, mert rettenetes lelkiismeretfurdalás gyötört.

— *Meggyónta ön a lelkésznek, hogy ártatlanul vádolta meg Nagy Istvánt? Fölmenti ön gyóntatópapját a titoktartás alól?*

— Felmentem, de ez nem rajtam, hanem az egyházon mulik.

Ezután a biróság Sellő Vilmos Istvánt hallgatta ki.

Sellő ügyvédjelöltet azzal vádolja az ügyészség, hogy husz milliót adott Nagy Istvánnak, akit ezzel szemben arra kért, hogy a vele közös irodát tartó Csillag Jenő ügyvédet vagyonfelügyelőnek nevezze ki.

Sellő a vádat tagadja és ártatlanságát hangoztatja.

Merényletet kiséreltek meg a lett köztársaság elnöke ellen

Ki akarták siklatni a köztársasági elnök különvonatát

Rigából jelentik: Lettország köztársasági elnökének vonata ellen keddre virradó éjszaka merényletet kiséreltek meg. Az elnök Libauból egy katonai diszszemléről utazott különvonaton Rigába és társaságában voltak a parlament elnöke, a hatóságok fejei, külföldi katonai attasék és más előkelőségek. Mitautól félkilométernyire egy vasuti őr észrevette, hogy a váltót hiába állitják be, mert egy vasdarab van beleékelve az eltérő vasuti sinpárba. Egy vasuti tisztviselő segitségével még idejében elháritották a bajt.

Azonnal értesitették a csendőrséget, amely kézrekeritette a merénylőket: két embert, akik azonban azt állitják, hogy egy tehervonatot akartak kisiklatni azzal a céllal, hogy kirabolják és tudomásuk sem volt arról, hogy a köztársasági elnök vonata is arra fog elhaladni. Ennek ellenére azonban a jelek azt mutatják, hogy politikai merényletről van szó.

Négyszázezer dináros pert nyert meg Szenta város

Egy gabonacég perelte a várost gabonája elrekvirálása miatt

Szentáról jelentik: Az 1919. évi gabonarekvirálásokkal kapcsolatban érdekes pör indult meg Szenta város és egy gabonakereskedelmi cég között.

1919-ben miniszteri utasitásra az összes városokban és községekben rekvirálást rendeltek el. Az utasitás értelmében Szentán is megkezdték a rekvirálást. Többek között *Rudics* János földbirtokostól is nyolcszáz métermázsát rekviráltak el. Minthogy a földbirtokos a megszabott gabonaárat nem volt hajlandó fölvenni, azt a város birói letétbe helyezte. A rekvirálás ellen ugy Rudics, mint egy vidéki gabonakereskedő cég tiltakozott azon az alapon, hogy a buza nem Rudicsé, hanem a vidéki cégé, amely a buzát megvette Rudicstól. Kérték a lefoglalt gabona feloldását, mert a rendelet értelmében csak magánosoktól lehet rekvirálni.

A teljhatalommal felruházott városi tanács azonban nem vette tudomásul a kifogást. A gabonakereskedelmi cég a buzát már előzőleg eladta egy malomnak, de mivel a cég a gabonát nem tudta leszállitani, kártéritést kellett fizetnie a malomnak. A cég később felszólitotta a várost, hogy téritse meg kárát és az elvont hasznot. A város azonban nem volt hajlandó a kártérités kiegyenlitésére. Perre került a sor. A gabonakereskedő cég dr. *Tordai* Izsó szaboticai ügyvéd utján két pert tett folyamatba a város ellen. Kérték, hogy állapitsa meg a bióság a város felelősségét a rekvirálással kapcsolatban és *kötelezze a várost négyszázezer dinár kár megtérítésére.*

A város azzal védekezett, hogy csupán végrehajtó közege volt az államnak és kérte, hogy a céget utasitsák el a keresetével.

A szaboticai törvényszék a várost mindkét perében elmarasztalta, megállapitotta a város kártéritési kötelezettségét és a kártérítésen kivül a perköltségek fizetésére is kötelezték.

Közben tárgyalás indult meg a város és a felperesek között és az akkori városi tanács ez év elején azt a javaslatot terjesztette elő, hogy fizessék meg a marasztaló itéletben megállapitott összeget, a pert pedig szüntessék be. A városi közgyülés többsége nem fogadta el ezt a javaslatot és elhatározta, hogy a pert folytatni fogja. November 3-ikán és 10-ikén volt a felebbviteli tárgyalás Noviszadon. Szenta várost dr. *Ludaics* Milos főügyész képviselte, aki előterjesztette a város jogi álláspontját. Nem lehet a várost elmarasztalni, mig közigazgatásilag meg nem állapitják, hogy a város csak végrehajtotta-e a miniszter rendeletét, vagy tullépte-e annak rendelkezéseit. Azért sem lehet a várost elmarasztalni, mert ha a kár fennáll, egyedül az állam tartozik kártéritéssel, mert a város az állami rendeletnek csak végrehajtója volt. Hivatkozott elévülésre is, mert az alkotmány 18. szakasza szerint a kártéritési perek kilenc hónap alatt elévülnek, ugy a várossal, mint a kincstárral szemben.

A felebbviteli biróság hosszas tanácskozás után *a város jogi érvelését fogadta el, a felpereseket elutasitotta keresetükkel és a céget az összes költség fizetésére kötelezte,* a várossal szemben pedig nem mondotta ki a kártéritési kötelezettséget.

A városi főügyész megnyugodott az itéletben, a cég azonban a semmitőszékhez felebbezett.

A bácskai főispán hajlandó módositani a zárórarendeletet

A jugoszláv magánalkalmazottak szövetsége népgyülésen tiltakozik a módositás ellen

Noviszadról jelentik: A bácskai tartományi főispán zárórendelete körül éles harc keletkezett Noviszadon. A noviszadi kereskedők egyértelmüen tiltakoznak a rendelet ellen és különösen azt sérelmezik, hogy a bácskai főispán a kereskedők megkérdezése és meghallgatása nélkül döntött ebben a rendkivül fontos kérdésben.

A noviszadi kereskedők a Lloyd utján fejezték ki elégedetlenségüket és ezeket a panaszokat *Miroszavljevics* Koszta, a Lloyd elnöke tolmácsolta *Vildovics* Antun bácskai főispánnak, a noviszadi kereskedők küldöttségének élén. Vildovics Antun főispán rendkivül szivesen fogadta a küldöttséget, amely elpanaszolta a kereskedőket ért sérelmeket, főleg, hogy meghallgatásuk nélkül döntött a főispán. Vildovics főispán kijelentette, hogy nem tudott arról, hogy a kereskedők egyesületének véleményét nem kérték ki és felszólitotta a noviszadi Lloydot, hogy észrevételeit és panaszait utólagosan terjessze be. A Lloyd felszólitotta összes szekcióit, hogy tegyék meg javaslataikat, amelyeket a szekciók a Lloyd hétfői igazgatósági ülésén terjesztettek be. A Lloyd most összefoglalja a beérkezett jelentéseket, küldöttség utján juttatja el a főispánhoz és számi arra, hogy a főispán változtat kiadott rendeletén.

A kereskedők akciójáról tudomást szereztek a magántisztviselők és alkalmazottak is és a jugoszláv magánalkalmazottak szövetsége kibocsájtott falragaszain és röpirataiban éles hangon tiltakozik a kiadott zárórarendelet megmásitása ellen és egyben bejelenti, hogy biztos tudomása van arról, hogy a kereskedők és az ipari vállalatok tulajdonosai, továbbá a bankok nemcsak a munkaidőt szabályozó rendelet módositását követelik, hanem a munkabérek huszonöt-harminc százalékos redukálását is tervbe vették.

A jugoszláv magánalkalmazottak szövetsége november tizennegyedikén este fél hét órakor az Odeonban nyilvános népgyülést tart a következő napirenddel: 1. Állásfoglalás a kiadott zárórendelet mellett. 2. Tiltakozás a fizetésredukció ellen. 3. A végrehajtó és ellenőrző szervek figyelmeztetése a rendelet betartásának ellenőrzésére. A határozathozatal és annak eljuttatása a szociálpolitikai és kereskedelmi miniszterekhez, a főispán és a parlamenti képviselőkhöz.

Előadókként beogradi és zagrebi kiküldöttek szerepelnek.

LIFKA

Csütörtöktől vasárnapig

Ifjuságunk költői varázsa, fiatal szivünk reményei filmen

Heidelbergi diákélet

„Nem irom alá a házassági okmányt, vissza akarok menni Käthihez Heidelbergbe . . .“

Karl Heinz, trónörökös **Ramon Novarro**

Rendezte:

LUBITSH ERNO 11991

Sztrájkolni akarnak az ügyvédek az ügyvédi dijszabás miatt

A noviszadi ügyvédi kamara rendkivüli közgyülést hiv össze

Noviszadról jelentik: A vajdasági ügyvédek a *Bácsmegyei Naplóból* szereztek tudomást az uj ügyvédi dijszabásról, amelyet néhány nappal ezelőtt a noviszadi felebbviteli biróság elnöki tanácsa és a noviszadi semmitőszék polgári tanácsa együttesen dolgoztak ki és amely az ügyvédek eddigi dijszabását lényegesen leszállitotta.

Az ujonnan megállapitott dijszabás érthető izgalmat keltett az ügyvédek körében, akiknek álláspontja hétfőn este az ügyvédi kamara választmányának ülésén nyomatékosan kifejezésre jutott.

Dr. *Adamovics* István, a noviszadi ügyvédi kamara elnöke az ügyvédek álláspontját a következőkben fejezte ki a *Bácsmegyei Napló* noviszadi munkatársa előtt:

— A felebbviteli biróság elnöki tanácsa és a semmitőszék polgári tanácsa, az ügyvédi társadalom és az ügyvédi kamara megkérdezése nélkül uj ügyvédi dijszabást léptetett életbe, ugynevezett általános tarifát, amely körülbelül *ötven százalékkal leszállitja az eddigi ügyvédi dijszabást.*

— Az ügyvédi kamara hétfőn este megtartott választmányi ülésén foglalkozott az uj dijszabással és egyhangu határozattal foglalt állást az ellen, nemcsak a diitételeket kifogásolta, — amelyek között tárgyalásért megállapitandó hét dináros tételek is szerepelnek, — hanem azt a *módot* is kifogásolta, ahogyan az ügyvédi kar életkérdésében az ügyvédi kar megkérdezése és meghallgatása nélkül döntöttek. Ezt az eljárást a kamara választmánya elitélte és elhatározta, hogy az ügyvédi kamara rendkivüli közgyülését a legsürgősebben összehivja és annak napirendjere csak ezt a fontos kérdést tüzi ki.

— A két felsőbb biróság eljárása annál nagyobb megütközést keltett, mert a nemzetgyülés ép a mult napokban *szavazta meg az uj ügyvédi rendtartást*, amely az egész ország területén érvényes lesz és rövidesen élethe is fog lépni. Ebben az uj törvényben felhatalmazták az igazságügyminisztert, hogy rendeleti uton állapithassa meg az ügyvédi dijazás kérdését, igy helytelen, hogy ezt az intézkedést megelőzőleg, a felebbviteli biróság és a semmitőszék a saját hatáskörében *intézte el ezt a kérdést.*

— A rendkivüli közgyülésen az ügyvédi társadalom összességének lesz alkalma a kérdésekhez hozzászólni. Sokan az ügyvédek közül felvetették egy *harmicnapos ügyvédi sztrájk* eszméjét, amely különösen a felebbviteli biróságot érintené sulyosan, mert teljesen megakasztaná a munkát és az amugyis tetemes hátralékok ujból sulyosan megnövekednének a felebbviteli biróságnál. A rendkivüli közgyülés határidejét egy-két napon belül megállapitom.

Kormánybuktatással fenyeget a ruhrvidéki bérharc

Veszedelmesen nő az elkeseredés a kizárt munkásság százezreinek körében

Berlinből jelentik: A ruhrvidéki bérharc közeli befejezésére egyelőre még csak remény sincs. A kormányhatalom lehetőségei véget értek. Az egyeztető biró meghozta döntését, *Wiesel*, a birodalmi gazdasági *miniszter élt* jogával és ezt a döntést kötelező érvényüvé tette. A német vasipar munkaadói szervezetei azonban be sem várták a minisztérium döntését és *már hetekkel előbb kimondották novemben 1-re a munkabeszüntetést.* A német törvények nem nyujtanak módot az állam további beavatkozására és csak törvényhozási uton volna lehetséges, az egész gazdasági jog *forradalmi* megváltoztatásával, az állam beavatkozásának segitségével, a munka ujra való megkezdését kierőszakolni. Ennek azonban nagyon kevés valószinüsége van és igy számolni kell azzal, hogy végzetesen hosszu ideig maradnak hidegek a ruhrvidéki kohók.

Logikus elgondolás alapján érthetetlennek látszik a munkaadók elhatározása.

Kétszáztizenháromezer munkás kizárása önmagában is hatalmas szociális veszélyt jelent.

De pár hét mulva kénytelen-kelletlenül, több rokonipar, elsősorban a vas- és acélfeldolgozó ipar is kénytelen lesz vagy beszüntetni, de legalább is nagy mértékben *redukálni üzemét.* És igy a kétszázezres szám csakhamar megsokszorosodhat. Pontos számitások bizonyitják, hogy ha csak egy hónapig tart az üzemek teljes szünetelése,

az előálló veszteség felül fogja multni az egyeztető által megitélt bértöbblet összegét.

Ezt tekintetbe véve igazolva látszik azok felfogása, akik a *nagyipar* energikus eljárásának messzebbmenő célokat tulajdonitanak.

Az igazi ellenfél talán nem is a munkásság, hanem az államhatalom és ez ellen az ellenfél ellen irányul a munkaadói offenziva.

A nagyipar mesterségesen elő akarja idézni az egyeztetői eljárás csődjét és ezzel illuzorikussá tenni a forradalom *utáni szociális törvényhozás* legnagyobb eredményeit. Az ezirányi törekvések természetesen a mostani kormánynál nem találhatnak fogékony talajra. De a kérdés kiélezése olyan helyzetet teremthet, mely

lehetetlenné tenné a koalíciós kabinet további együttmüködését.

A nagyipari érdekekkel összeforrt »*Deutsche Volkspartei*« — *Stresemann* pártja — kényes helyzetbe kerül, a munkásság érdekeit képviselő szociáldemokráciával és a katolikus centrummal szemben. Ha ez a helyzet bekövetkezik, ugy

olyan kormányválság rázhatja meg Németország politikai életét, amelyből egyhamar nincs kibontakozás.

Fontos körülmény a mostani bérmozgalomnál a különböző munkásszervezeteknek teljes szolidaritása. A jobboldali német nemzeti, a liberális, a katolikus centrumpárti és a szociáldemokrata szakszervezetek teljesen egyforma álláspontot foglalnak el. Mindnyájukkal szemben állnak a kommunisták, akik elérkezettnek vélik órájukat. A Ruhrvidéken a munkásság higgadtsága egyelőre *még ellent tud* állni a kommunista izgatásnak és a tömegek nem ragadtatják magukat a moszkvai ügynökök által propagált forradalmi tettekre. De nem lehet tudni, hogy mi lesz, ha tovább tart, ha hónapokig tart a kohók munkájának veszedelmes szünete. A munkások igényt tartanak a munkanélküli segélyre, de a törvény értelmében kizárás esetén erre nincs joguk és igy csak a szervezetekben tömörült munkásság részesül némi támogatásban. Ezeket, a heti huszonöt márka legalább az éhségtől menti meg. De

a kétszázharmincezer közül körülbelül hetvenezer szervezetlen munkás.

Az utolsó kézhez kapott fizetés legfeljebb nyolc-tiz nap minimális szükségleteit fedezi és ezek nélkülőznek minden támogatást. Valószinü, hogy az állam nem fogja tétlenül nézni a bekövetkezendőket és valamilyen formában gondoskodni fog a munkástömegek ellátásáról, de ezzel *nem fogja* ellensulyozni tudni a kirobbanásra kész elkeseredést.

A munkaadói szervezetek tisztára gazdasági szempontokkal okolják meg elhatározásukat, azzal érvelnek, hogy szükség volt erre a császármetszésre, mivel a kötelezővé tett béremelés hosszu időre lehetetlenné tette volna az üzemek prosperitását. Ezt a felfogást azonban csak a *nagyiparhoz egészen* közel állók osztják és még a bérharc eszközeit elitélő német nemzeti *munkás* organizációk is a legerélyesebb szavakat találják a ruhrvidéki vállalkozók lépésének megbélyegzésére. Ugy látják, hogy az általuk propagált »*Werkgemeinschaft*« gondolatát, mely a munkaadó és munkás szolidaritásán alapul, a nagyiparosok hosszu időre eltemették. És ennek alapján *ismét kettőzött* erővel, a szakszervezeti gondolat további kiépitését követelik. A *munkaadóknak* pedig éppen céljuk és nem is leplezett céljuk, a szakszervezeti befolyás ellen küzdeni.

Nehéz feladat hárul a Reichstagra, ha ebből a veszedelmesen elmérgesedett helyzetből kivezető utat akar találni.

A segédjegyző büne

Két asszony, huszonegy gyerek — Amit mindenki elfelejtett

Tárgyalások a becskereki törvényszéken

Jólöltözött intelligensarcu fiatalember állt hétfőn a becskereki törvényszék előtt. Rór Péternek hivják, Csortanovci szerémségi községben lakik, ahol harminchat hold földje van. Azelőtt segédjegyző volt Klárián, a mult év május havában azonban állásától felmentették. Az a vád ellene, hogy klárijai segédjegyző korában elsikkasztott 5680 dinárt.

A vádlott az elnök kérdésére kijelentett, hogy nem érzi magát bünösnek. Ő a vádiratban jelzett összeget csakugyan beszedte és magánál tartotta, de nem sikkasztotta el. Amikor állásától felmentették, Beogradba utazott Alekszijevics főispánhoz és kérte, hogy tegye őt vissza állásába, amit a főispán meg is igért. Erre elment haza Csortanovacra, a hivatalát nem adta át, sem a pénzt, várva, hogy megkapja visszahelyezését. Szeptemberben, mikor a főszolgabiróság Csortanovci község utján felszólitotta az összes befizetésére, ő rögtön visszafizette az összeget.

Bunics elnök: Májusban felmentették állásától és csak szeptemberben küldte vissza? Miért várt olyan sokáig?

Kór: Vissza akartam már előbb adni Borovanszki jegyző urnak, de ő nem fogadta el. Azt mondta vigyem a főszolgabiróhoz.

Ezután *Borovanszki* Géza becskereki városi tanácsost, volt klárijai községi jegyzőt hallgatta ki a bíróság tanuként. Borovanszki elmondotta, hogy amikor megállapitotta, hogy a pénz hiányzik azonnal ajánlott levélben felszólitotta Rórt, hogy az ügyet haladéktalanul rendezze. Választ is kapott tőle, amelyben az irta, hogy a legrövidebb időn belül elküldi a pénzt. Körülbelül egy hónap mulva táviratot kapott Rór Pétertől, amelyben azt jelzi, hogy a pénzt feladta. A pénz nem jött és csak sokkal később jött Rór személyesen és elhozta a pénzt.

Borovanszki még elmondta, hogy Rór igen szorgalmas, lelkiismeretes tisztviselő volt, de a felesége nagyon sok pénzt költött. Ugy öltözködött, mint egy grófnő. Többször is figyelmeztette Rórt is, a feleségét is, hogy ez igy nem vezet jóra, de nem használt.

Trifunac Bozsidár vádbeszéde és dr. *Dosen* Vojiszláv védő beszéde után a bíróság bünösnek mondotta ki Rór Pétert hivatali sikkasztás büntettében és az enyhitő körülményeket figyelembevéve a 92-ik szakasz alkalmazásával egy hónapi fogházra itélte. Az itélet jogerős.

Egy gyerekkel több vagy kevesebb

Két novibecseji szegény napszámos asszony a következő ügy vádlottja: *Nagy* Juliska és *Gyökér* Erzsi. Az a vád ellenük, hogy Nagy Juliska Gyökér Erzsi kivánságára száz dinárért elhajtotta annak magzatát.

Először Nagy Juliskát hallgatták ki, a kis sánta öregasszony tagadja bünösségét. Azt mondja, hogy Erzsi ugyan kérte őt, hogy segitsen rajta, de ő ezt nem tette.

— Miért kérte éppen magát erre? — kérdezte az elnök.

— Mret nekem is tiz gyermekem volt.

Gyökér Erzsi, a másik vádlott asszony, karján csöpp gyerekkel állt elő, most is áldott állapotban van. Ő is tagadott. Elmondotta, hogy tizenegy gyereket szült a világra és neki igazán mindegy, hogy eggyel több-e, vagy kevesebb.

Dr. *Sztakics* Milos novibecseji orvos és dr. *Ivkovics* Vlasztimir becskereki törvényszéki orvos, mint szakértők kijelentették, hogy nem lehet egész határozottan megállapitani, hogy az abortus külső beavatkozásra történt-e meg. A szakértők vallomása alapján az ügyész mindkét asszony ellen elejtette a vádat. A tiz és tizenegy gyerekes vádlottak boldogan mentek haza.

Senki sem emlékszik

Kozlovacski Mára becskereki háztulajdonosnő és nővére, *Opreán* Katica hatóság elleni erőszakkal vádoltan álltak a bíróság előtt. Márának a Beogradszka-ucca 22. szám alatt van egy kis háza, abból él, vele lakik a nővére is. A lakásbiróság elrekvirált a házban egy egyszoba-konyhás lakást és mikor *Kecskeméti* Péter végrehajtó átakarta adni a lakást, a két nővér a vád szerint az ajtóba állt és kijelentették, hogy csak holttestükön át lehet a lakásba bemenni. Azt is mondták, hogy nincs olyan törvény, amely őket a lakás átadására kényszeritheti.

— Itt nincs kommunizmus — mondották állitólag — hogy a mi lakásunkat elkommunizálják.

Először Kozlovacski Márát hallgatták ki.

— Én kérem operáció előtt álltam és már régen is volt, elfelejtettem az esetet. Én már semmire sem emlékszem.

Azután Opreán Mária következik:

— A nővérem operáció előtt állt és már régen is volt, én bizony már nem emlékszem semmire.

Kecskeméti Péter adó végrehajtó mint tanu, ezeket mondja:

— Ilyen eset kérem naponta előfordult a lakásbiróság működése idején. Nem tudok visszaemlékezni az esetre. Emlékszem homályosan, hogy az ajtóba álltak, de hogy mit tettek és mit mondtak, arra már nem emlékszem.

Bosnyák Lázár rendőr a következő tanu, aki arra a kérdésre, hogy mondja el, hogy történt azt válaszolja:

— Már nem emlékezem.

— Emlékszik-e legalább erre a két nőre? — kérdi az elnök.

— Nem emlékszem.

— Hát mire emlékszik mégis?

— Egyáltalában semmire.

Még öt másik rendőr is jelen volt az esetnél. *Mind az öt egyöntetüen kijelenti, hogy semmire sem emlékezik.* Két vádlott és hét tanu, akik közül egyik sem emlékszik semmire.

Trifunac államügyész kénytelen volt elejteni a vádat.

Az uj román kormány magyar nemes tagjai

Az erdélyi magyarság örömmel fogadja a Maniu-kormányt

A Bácsmegyei Napló temesvári munkatársától

Az uj román kormányban a legelőkelőbb pozíciót *két magyar nemes* tölti be. A miniszterelnök *Badacsonyi Maniu Gyula* s a külügyminiszter *Felsőorbói Vajda Sándor*, akik mindketten magyar nemességgel felruházott román családból származnak, amilyen a régi Magyarországon nagyon sok volt. Badacsonyi Maniu Gyula a zilahi kollégiumban végezte tanulmányait, abban a kollégiumban, amely *Ady* Endrét adta a magyarságnak. Felsőorbói Vajda Sándor a kolozsvári unitárius iskolába járt. A magyarokkal való kapcsolatukat politikai ellenfeleik, elsősorban legádázabb ellenségük: a liberálisok, gyakran felhasználták ellenük és lapjaikban *Maniut, mint magyar kurta nemest ábrázolták* pörge kalappal, árvalányhajjal, fokossal és hosszuszáru pipával.

A nemzeti parasztpárt tagjainak nagyrésze kitünően beszél magyarul és nagyon sokat használják is a magyar nyelvet, főleg politikai tanácskozások idején egymásközött, amikor azt akarják, hogy a regátiak ne értsék meg a beszédüket. *A magyar nyelvet diplomáciai nyelvnek is használják.* Horvát és szlovák politikusokkal, akiknek nagyrésze szintén kitünően beszél magyarul, csak magyarul folynak a tanácskozások.

A kormány tagjai közül erdélyiek még *Popovici* Mihály pénzügyminiszter, *Dan* Szever államtitkár, *Bocu* Szever kulturminiszter és *Lugojanu* miniszterelnökségi államtitkár. Bocu Szever miniszter egyébként lippai ügyvéd. A multban tagja volt Temesmegye törvényhatósági bizottságának és elnöke a nemzeti párt bánsági tagozatának.

Minthogy az uj kormányban az erdélyiek előtérbe kerültek, önkéntelenül felvetődik a kérdés, hogy mentalitásban vajjon közelebb állanak-e a kisebbségekhez? A felelet, amit erre kaphatunk, megnyugtató. Nyugati kulturán nevelkedtek és épen ezért *sokkal több megértéssel és nagyobb méltányossággal fogják kezelni a kisebbségek égető problémáit*, amik megoldásra várnak. December elsején lesz tizedik évfordulója, hogy Gyulafehérváron, ebben az ősrégi városban, amelynek falairól számtalan erdélyi fejedelem tekintett le a város alatt elterülő sikságra, meghozták az emlékezetes gyulafehérvári határozatokat. A határozatok értelmében *a kisebbségeknek a legszélesebb körü jogokat biztositották.* Ezek azonban eddig csak holt határozatok maradtak. A kisebbségek remélik, hogy most, amikor azok kerültek az uralomra, akiknek a nevéhez füződnek a gyulafehérvári határozatok, ezek valóra is válnak.

Maniuék kormányra jutását a liberálisok főleg azért ellenezték olyan elkeseredetten, mert attól tartanak, hogy a nemzeti párt erélyes kézzel fog neki a már tarthatatlan méreteket öltő korrupció kiirtásának. És attól is tartanak, hogy ezek mint *görögkatholikusok*, a már régota vajudó és a Vatikánnal kötendő konkordátumban olyan kedvezményeket adnának, amelyek sértenék a regátiak érdekeit. A liberálisoknak önkényes, mások jogait durván lábbaltipró uralma azonban annyira elkeseritette az országot és a regátiakat is, hogy ma hangos örömmel várják a nemzeti párt kormányzását. A magyar kisebbség pedig reményektől eltelve várja az uj éra beköszöntését, mert tiz esztendei elnyomás után a gyulafehérvári határozatok meghozójától várja jogainak elismerését és sorsának jobbrafordulását.

Ifj. Kubán Endre

Önálló vajdasági földmüves-párt alakul

Szakadás a bánáti földmüves-pártban — Puccsszerüen megbuktatták a párt vezetőségét

Becskerekről jelentik: A felsőbánáti földmivespárt vasárnap kerületi konferenciát tartott Becskereken a Tri sesira vendéglőben. A konferencián puccsszerüen megbuktatták a párt régi vezetőségét és *Rackov* Milán elnök, továbbá dr. *Bratics* Dusán titkár helyett uj vezetőségi tagokat választottak. A konferencián történtek óriási feltünést keltettek bánáti politikai körökben és azoknak messzemenő következményei lesznek. Beavatott helyen ugy vélik, hogy

a szakadás a bánáti földmüvespártban elkerülhetetlen.

Az események előzményei a legutolsó parlamenti választásokig nyulnak vissza. A legutolsó választások alkalmával tudvalevőleg *Markovics* Szima, az ismert kommunista vezér is fellépett a Felsőbánátban és igen sok hivet szerzett magának a parasztság körében. Markovics Szima népszerüsége aggasztotta a földmivespártot és főleg Vujics Dimitrijet a földmivespárt itteni listavezetőjét, akinek kérésére leküldte a központ a Felsőbánátba agitálni dr. *Jovanovics* Dragoljub egyetemi tanárt, hogy kitünő szónoki képességeivel ellensulyozza Markovics Szima agitációját.

Jovanovics dr. akciójának teljes sikere lett, Vujics fölényesen győzött a választáson, egyidejüleg pedig dr. Jovanovics is nagy népszerüségre tett szert a Felsőbánátban. Azóta azonban a földmivespárt beogradi központjában felmerültek bizonyos ellentétek, amelyekben dr. Jovanovics és Vujics egymással szemben állnak. Azt hiszik már most, hogy Vujics képviselő attól tart, hogy Jovanovics dr. a most szerzett népszerüséget felhasználva, a legközelebbi választáson el akarja venni tőle a felsőbánáti mandátumot és ezért azoknak, akik itt Jovanovics hivei, gyöngiteni igyekszik befolyásukat a pártra. Miután — Vujics szerint — pedig Rackov és dr. Bratics szintén Jovanovics hivei, azért őket Vujics meg akarta fosztani a felsőbánáti pártban viselt tisztségüktől.

A vasárnapi kerületi konferencián aztán megtörtént az összecsapás. A konferenciára Beogradból *Kokanovics* Cséda és *Vujics* Dimitrije képviselők és *Krajsumovics* központi párttitkár is eljöttek, bár annak napirendje egészen jelentéktelen volt.

A konferencián még *Rackov* Milán kerületi elnök elnökölt. A napirendet simán tárgyalták le, de azután egy delegátus felállt és azt inditványozta, hogy miután a vezetőség mandátuma lejárt, mert az utolsó választás óta több mint egy év telt el, válasszák meg azonnal az uj vezetőséget. Erre nagy izgalom keletkezett. Az egyik oldalról éles hangok hallatszottak Rackov és Bratics ellen, másik oldalról Vujics Dimitrijét érték heves támadások és a végén Rackov vezetésével a delegátusok egy tekintélyes része elhagyta a helyiséget.

A visszamaradt csonka konferencia aztán megválasztotta az uj vezetőséget. Elnökké Rackov Milán helyébe *Popov* Kuzman neuzinai földmivest választották meg, titkárrá pedig dr. Bratics helyett dr. *Alekszics* Kamendó orvost, értesülésünk szerint azonban dr. Alekszics lemond a titkárságról. A kerületi szervezet vezetőségébe egyetlen becskerekit sem választottak, mert a becskerkiek mind Rackov mögött állanak.

Azok a delegátusok, akik kivonultak az ülésről, akik tehát Vujics ellen vannak ebben a konfliktusban, azoknak a községeknek a küldöttei ahol a legtöbb szavazatot kapott a földmivespárt. Kivonultak ugyanis a becskereki, kikindai, mokrini, melencei és *dragutinovói* delegátusok, a basahidi szervezet delegátusai pedig el se jöttek, állitólag azért, mert tudták, hogy Vujics is jelen lesz.

Rackov Milán a konfliktussal kapcsolatban a következő érdekes nyilatkozatot tette a *Bácsmegyei Napló* munkatársa előtt:

— Az egész ügy egy képviselő mandátuma körül forog, aki nem ismeri a Vajdaság viszonyait. Az én véleményem az, hogy

a Vajdaságban csak olyan képviselőket kellene választani, akik ismerik ezt a területet, annak viszonyait és kivánságait.

— Egyébként ki kell jelentenem, hogy mindig és ez esetben is a földmives szövetség eszméi szerint jártam el. Közölhetem azt is, hogy

rövidesen meg fog alakulni a Vajdasági Földmüvespárt,

mint önálló párt, amely a földmives szövetséggel karöltve fog müködni. Amint ez a párt megalakul, annak tagjai sorába belépek. Ez a párt már teljesen meg van szervezve és a jövő választáson már önállóan vesz részt. Már készül is egy jelölő névsor a vajdasági kerületek részére a jövő választásra, amelyet januárban már nyilvánosságra hozunk és a választókra mély hatással lesznek bizonyára az abban szereplő nevek.

Dr. Bratics Dusán a következőket mondotta munkatársunknak:

— Az uj választás érvénytelen már azért is, mert az nem volt napirendre tüzve. A párt többsége ellene van ennek a ténynek.

Az egész nem egyéb, mint Vujics intrikája, aki a mandátumát féltl.

Én azért remélem, hogy a pártegységet még meg lehet menteni.

Gyöngül az Etna kitörése

A vulkán-kitörések szünőben vannak

Milanóból jelentik: A lávafolyam hömpölygése hétfőn délután szemlátomást lassabb lett és míg az az ág, amely Mascali alatt nyomult előre, már csak óránként egy méterrel terjed, a Nunziata felé áradó lávatömeg teljesen megállapodott. A kráterből az eddiginél sokkal nagyobb időközökben ömlik a láva, a kitörés hétfőn enyhült, azonban a vulkán ismerői óva intenek elhamarkodott reménységektől.

Ponti tanár, az Etna obszervatóriumának igazgatója hétfőn délután ismét repülőutat tett a kráter fölött és azzal tért vissza, hogy

a kitörés gyöngült, a tölcsérek felszinén lávatömegek torlódtak össze,

amelyek kezdenek kihülni és a hőség már nem olyan nagy a vulkán fölött. Érezni lehet ezt különben Mascalitól északkeletre és Giarre környékén is, ahol eddig a kitörések alatt elviselhetetlen volt a hőség. Most már a kiváncsiak ezrei közelebb merészkednek.

A lávafolyam felülete megkérgesedett és kezd kihülni.

belül azonban még folyik a láva, csakhogy olyan lassan, hogy tovaterjedése nem is észlelhető. A fölszinen lávatuskók képződtek, amelyek megállapitották a lávafolyamot, már csak a kéreg alatt sistereg a láva és

minden jel arra mutat, hogy a veszedelem elmult és az Etna háborgása hamarosan meg fog szünni.

Az obszervatórium 75 éves őre és fia, akik az Etna csucsán a megfigyelőállomáson laknak, a mostani kitörés alkalmával nem hallottak földalatti dübörgést vagy morajt és a szeizmográfok nem jeleztek földrengést. Lehetséges, hogy azért nem, mert az obszervatórium a délnyugati oldalon áll, a kitörés pedig az északkeleti lejtőn történt.

Románia megegyezett Németországgal a háborus kártalanitás összegében

Németország hetvenötmillió aranymárkát fizet Romániának teljes háborus kártalanitás fejében

Londonból jelentik: A *Times* bukaresti levelezője szerint a német-román pénzügyi egyezmény aláirásának hire Bukarestben nagy meglepetést keltett, miután ezt az egyezményt még a lelépő *Bratianu*-kormány kötötte meg. Az egyezmény szerint

Románia hetvenötmillió aranymárka fizetése ellenében lemond mindennemü követeléséről Németországgal szemben,

még a háboru alatt a német megszálló csapatok által kibocsátott román papirpénz beváltásáról is, viszont kötelezi magát az 1923. évi kibocsátásu román kölcsönkötvények valorizálására. A lap azt hiszi, hogy az egyezmény meg fogja nyitni a román piacot a német kereskedelem előtt.

A *Daily Telegraph* diplomáciai levelezője azt hiszi, hogy

a német-román pénzügyi egyezmény megkötése jelentékeny hatással lesz a belga követelésekre is,

amelyek a német megszállás alatt Belgiumban kibocsátott papirpénz beváltására vonatkoznak. Belgium követelése összegszerüen hasonlithatatlanul nagyobb, mint Romániáé és remélik, hogy Németország legalább is olyan jóindulatot fog mutatni ebben az ügyben, mint a román követelésekkel szemben.

A *Financial Newes* tudni véli, hogy

a román kölcsönt csak a választások után fogják kibocsátani,

miután *Maniu* nem akarja a kölcsönegyezmény ratifikálását a jelenlegi parlamenttől kérni, amelyet ő törvénytelennek tart. Meglehet, hogy az uj parlament összeülése után azonnal megkötik a kölcsönszerződést és a pénzcsoport arra előleget fog adni. Az olasz jegybank előlege december 31-én jár le.

Fényesen ünnepelte meg Szubotica a szerb hadsereg bevovulásának tizedik évfordulóját

Sztipics Károly dr. polgármester és Matijevics István közjegyző beszéde a diszközgyülésen

Szubotica város lakossága impozáns keretek között ünnepelte meg kedden délelőtt a szerb hadsereg bevonulásának tizedik évfordulóját.

Kedden délelőtt az összes üzletek be voltak zárva és azokat fellobógozták. Reggel ünnepi istentisztelet volt a szerb templomban. A misét *Ludajics* Isza plébános celebrálta nagy papi segédlettel. Mise után a szerb egyházközség és a Narodna Odbrana által felállitott emléktáblákat leplezték le. Az emléktáblák, amelyeket az 1849-ben Szuboticán kivégzett vajdasági szerb hősök emlékére állitottak fel, a templom bejáratánál vannak elhelyezve. Az istentiszteleten és az emléktábla leleplezésen részt vettek a katonai és polgári hatóságok vezetői, a társadalmi és kulturegyesületek kiküldöttjei és a lakosság nagy tömegei. A katonaság részéről megjelentek *Dimitrijevics* Milivoj tábornok, hadseregparancsnok és *Miloszávljevics* tábornok, továbbá az egész tisztikar, a polgári hatóságok részéről *Sztipics* Károly dr. polgármester vezetése alatt a városi tanács, *Vaszilljevics* Ljuba dr. törvényszéki elnökhelyettes, *Markovics* Csedomir dr., a jogi fakultás dékánja, *Atyimovics* Miodrág dr. és *Milics* Ivo dr. egyetemi tanárok, *Borko* Jakab vasutigazgató és a többi állami hivatal vezetői.

Ezután a Szent-Teréz székesegyházban volt ünnepi mise, amelyet *Svraka* plébános celebrált nagy papi segédlettel. Az istentiszteleten itt is megjelentek a hatóságok vezetői.

Mise után diszközgyülés volt a városháza közgyülési termében. A közgyülési termet zsufolásig megtöltötték a hatóságok képviselői, a társadalmi, nemzeti és kulturegyesületek kiküldöttjei és a nagy számban megjelent polgárok. A hallgatóság között voltak: *Manojlovics* Jován dr. volt nemzetgyülési képviselő, *Jurics* Márkó nemzetgyülési képviselő vezetésével a radikális városi képviselők, dr. *Markovics* Csedomir, a jogi fakultás dékánja, *Milics* Ivó dr. nemzetgyülési képviselő és *Atyimovics* Miodrág dr. egyetemi tanárok, *Borko* Jakab dr. vasutigazgató, *Dimitrijevics* Dragomir dr. vezetése alatt a demokratapárti képviselők, *Pertics* Mihály, a vajdasági néppárt vezére, *Svábics* Szvetiszláv pénzügyigazgató, *Mándics* Miió könyvtárnok és mások.

A városi tanács *Sztipics* Károly dr. vezetésével, aki a szabadságon levő főispánt is helyettesitette. Dimitrijevics tábornokkal az élükön a katonai hatóságok vezetői délelőtt tizenegy órakon vonultak be a terembe és az emelvényen helyezkedtek el.

A diszközgyülést *Sztipics* Károly polgármester nyitotta meg és felhivta a hallgatóságot, hogy felállással hódoljon az uralkodó családnak.

— *Éljen a király!* — kiáltotta a közönség — majd *Sztipics* Károly dr. azt a javaslatot tette, hogy üdvözlő táviratot küldjenek az Uralkodónak, amit egyhangulag nagy lelkesedéssel elfogadtak.

Vukics Ferenc főjegyző ezután felolvasta a távirat szövegét, amely igy szól:

Őfelsége I. Alekszandar kirdlynak

Beograd.

Szubotica város felszabadulásának tizedik évfordulója alkalmából a városi képviselőtestület, a mai diszközgyülés és az egész polgárság hódolattal és hálával gondol a dicső Fehér Sas felejthetetlen hőstetteire, amely Felséged bölcs vezetése alatt ma tiz esztendeje törhetetlen akarat szárnyain elhozta Szubotica városának az egyesült és oszthatatlan haza északi határára az évszázadokon át hőn óhajtott szabadságot. A polgárság és a városi tanács törhetetlen hüségének és hódolatának kifejezését küldi Felségednek és egy szivvel, egy lélekkel kiáltja:

Élien a mi hős Uralkodónk és a fenséges Karagyorgyevics Ház.

Dr. Sztipics Károly polgármester.

A távirat felolvasása után az ünneplő közönség körében ujabb éljenzés tört ki, majd Sztipics Károly dr. polgármester nagyszabásu beszédében vázolta a nap jelentőségét.

A nagy tetszéssel fogadott beszéd után az elnöklő polgármester dr. *Matijevics* István királyi közjegyzőt kérte fel a történelmi események ismertetésére.

Matijevics István dr., aki az impériumváltozás után Szubotica első főispánja és polgármestere volt a következőket mondotta:

— Szubotica felszabadulásában a legfontosabb történelmi nevezetességü nap 1918 november tizedike. Erről a napról igen sokat beszéltek. Tiz évvel ezelőtt, november tizedikén a szuboticai bunyevácok és szerbek az ugynevezett Hungária-vendéglő udvarán nagygyülést tartottak. E gyülés eszméjét a közszájon forgó Wilsoni elvek, a népek önrendelkezési joga adta meg. A gyülésen mintegy háromezer ember vett részt és azt horvát zászló alatt tartottuk meg, melyet *Mázics* Andrija és több lelkes társa hordozott körül aznap a városban. A gyülésen többek között *Rajics* Balázs és *Manojlovics* Vladiszláv, néhai *Petrovics* Jován dr. és *Matijevics* István dr beszéltek. A gyülés célja az volt, hogy nemzetiségünk részére megszerezzük mindazokat a jogokat, amelyeket Wilson az ismeretes tizenkét pontjában biztositott a népek és nemzetek önrendelkezési joga tekintetében, hogy minden nép kulturális szabadsága és fejlődése biztositassék. A gyülésen határozati javaslatot hoztunk, amely kimondta, hogy meg kell alakitani a szerb-horvát nemzeti tanácsot, ami még aznap megis történt. A nemzeti tanács azután hosszu ideig helyettesitette a közigazgatási hatóságokat és a város képviselőtestületét. November tizedikén értesitettük a szerb-bunyevác nemzeti tanács megalakulásáról a magyar nemzeti tanácsot, mire az azt ajánlotta, hogy egyesüljünk, de mi ezt elutasitottuk. Nemzeti tanácsunk másnap, november tizenegyedikén már megkezdte működését. Harmadnap különböző hirek terjedtek el a szerb hadsereg érkezéséről. Egyes hirek szerint a szerb hadsereg bevonulása volt várható, más hirek szerint pedig a hirhedt zöld káder közeledett Szubotica felé, ami nagy izgalmat keltett. November tizenharmadikán azt is hirül hozták, hogy a szerb hadsereg nemcsak, hogy nem jön el Szuboticára, hanem már Noviszadról is kivonult és Beograd felé menetel vissza. Mindezek a hirek lesujtóan hatottak. Végre tizenharmadikán este hat órakor azt a hirt kaptuk, hogy a szerb katonaság közeledik Szuboticához és már a nagyfényi álomáson van. Erre a szerb-bunyevác nemzeti tanács tagjai a vasutra mentek, ahol már nagyszámu polgár volt jelen. Megjelentek a magyar hatóságok képviselői is és a várost dr. *Dembitz* Lajos helyettes polgármester, a magyar nemzeti tanácsot dr. *Havas* Emil ügyvéd képviselte.

A bevonuló szerb katonaság vonata hat óra után érkezett meg és elsőnek *Zsivulovics* alezredes, majd *Bodi* vezérkari őrnagy szállt ki. A tömeg a katonaságot nagy lelkesedéssel ünnepelte. Nemcsak a szlávok, hanem a jelenlevő magyarok is »Éljen a szerb hadsereg« felkiáltással fogadták a bevonuló szerb katonaság első századát.

A szerb katonaságot elsőnek *Havas* Emil dr. ügyvéd üdvözölte, majd a város nevében *Dembitz* Lajos dr. helyettes polgármester és e beszédeket néhai Petrovics Jován ügyvéd tolmácsolta a parancsnokoknak. Petrovics Jován dr. után lelkes beszédet mondott *Manojlovics* Jóca dr. ügyvéd. Zsivulovics alezredes röviden válaszolt az üdvözlő beszédekre és kijelentette, hogy az ő kötelessége a rend és a nyugalom fenntartása. Zsivulovics alezredes ezután elbeszélgetett a szerb-bunyevác nemzeti tanács elnökével *Milodanovics* Simon ezredessel, majd a tanács többi tagjaival. A nemzeti tanács meghivta a parancsnokokat a városházára, ahol *Rajics* Balázs plébános üdvözölte őket. Másnap érkezett Szuboticára *Krupezsevics* Vladiszláv ezredes, aki átvette a város parancsnokságát. A katonaság feladata az volt, hogy a rendet fenntartsa és ezt a feladatot nagyszerüen töltötte be a nemzeti tanács támogatásával.

Matijevics István dr. kiemelte még, hogy az ő működése dején a legnagyobb harmónia volt a szerbek és a bunyevácok, a katonaság és a polgári hatóságok között, majd *Alekszandar* király Őfelsége éltetésével fejezte be beszédét.

Sztipics Károly dr. polgármester ezután berekesztette a diszközgyülést és a résztvevők a 34. gyalogezred házi védszentünnepére mentek el. Az ezred laktanyájában tábori mise volt, majd diszfelvonulást tartottak Dimitrijevics tábornok és a polgár hatóságok képviselői előtt. A diszfelvonulás után az ezredparancsnokság megvendégelte a közönséget.

NOTESZ

Oszi séta a koplaló budapesti állatkertben

A Vapiti Szarvas ketrece előtt perecet majszolva ácsorogtam. Szegény kis szarvasnak majd kiesett a szeme, ugy nézte azt a perecet és mig tova vonultam, követett egész az udvar tulsó széléig. Itt hangosan, könyörgőn elbődült, ami szarvasnyelven azt jelentette:

— Kedves szerkesztő ur, adjon egy kis perecet!

Szó nélkül az igazgatóság által kifüggesztett táblára mutattam, amelyen ez állt nagy betükkel:

Az állatok etetése szigoruan tilos!

Ekkor hirtelen ott termett a csöppség mamája, belebökött a csemete oldalába és szigoruan végignézte szive magzatát:

— Micsoda dolog ez Ünő? Hát koldulásra neveltem én magát?

Nem akart a publikum előtt skandalumot rendezni, diszkrét család lévén, becepelte kölykét az istállóba és itt vetemedett tettlegességre. Rettenetesen szigoru asszony lehet. Egyébként meglepetve konstatáltam, hogy ilyenkor összel a szarvasok elhullajtják az agancsaikat. Letörték a szarvaikat. A szarvasok után mindjárt az elefántok a legszomorubbak. Rossz bőrben vannak, csak ugy lötyög az irhájuk, rongyos, kopott füleikkel busan legyezik magukat és olyan szomoruan merengnek, akár egy trónfosztott maharadzsa. Az indiai elefánt kész agyagkolosszus. Az orrmánya lóg, akár a pesti kereskedőknek. De viszont tud trombitálni; én besoroztatnám tüzoltónak. Ők is koldulásból tengetik az életüket, szemérmetlenül a zsebembe nyul az orrmányával és turkál. Két lábra áll, pacsit ád, mindenféle kunsztra hajlandó azért a pár fillérért. A viziló még produkálni se akarja magát, csak kitátja azt a rémséges ajakát és várja, hogy belerepüljön a félkilós hus, de csont nélkül. Egy utolsó koldus lett belőle. Ha ezt a Nilus mentén tudnák!

Az utolsó bölénynek kicsinye született. Igy most ő az *utolsó előtti bölény.*

A fóka üvöltését messziről hallani. Ezek a bajuszos tengerikutyák olyan patáliát rendeznek, mintha már három napja nem ettek volna. (Egyébként nincs kizárva). Általában az állatkerten is meglátszik, hogy milyen rosszak a gazdasági viszonyok, minden állat koldul, egyik szemérmesen, szemlesütve — péidául a medvék és a Nilgau antilop — mig a többi harsány, követelőző, utonáll és a fogait vicsorgatva fenyeget, hogy gubáld le azt a kis alamizsnát, az anyádat, mert igy meg amugy! De véletlenül se akad az utamba olyan állat, amelyik ne a gyomra korgásával igyekezne a szivemre hatni és elutasitaná a felajánlott husz fillérest. Az oroszlánról nem is szólva, a párduc *jobban* ismeri az aprópénz egységeket, mint sok pénzbeszedő. A párducot nem lehet becsapni, csak tiz fillért akartam adni az ápolónak, mire akkorát ordított, hogy remegett belé az egész épület. Ezt a bestiát egész nyugodtan beültethetnék valamelyik mozi pénztárba jegyárusitónak.

A királytigrishez kopogtatás nélkül nyitottam be: ép a nejével enyelgett. Szemmelláthatólag *zsenirozta*, hogy nézem, mert folyton fujt és morgott és a pokolba kivánt. Szegény királytigris még a legintimebb családi ügyeibe is behatolnak a hirlapirók.

A krokodilusok javában könnyeztek, amikor beállitottam hozzájuk. Valamiért nagyon bosszankodhattak. Később megtudtam, hogy halálosan megvannak sértve. Ugyanis már napok óta Budapesten vendégszerepel a világhirü krokodilus trupp, az Orfeumban lépnek fel estéről-estére, de még nem jutott az eszükbe felkeresni kitünő honfitársaikat.

— Talán bizony azt kivánják, hogy mi menjünk el az Orfeumba megnézni őket? — mondta egy öreg krokodil — igen ám, de miből? Még villamosra se tellene! Minden fillér élelemre megy el!

Gyorsan átadtam neki az átszállójegyemet, amely még félórahosszat érvényes. Hátha közben meggondolja magát.

Nyilas tábla igazitott utba: *A jegesmedvékhez!*

Szegény jegesmedvék a bundáját már egészen kirágta a moly, persze elfelejtették naftalinba tenni a nyáron. Az etetőjük, egy somogyi magyar legény, ugy érti és szereti őket, mintha csak a Jeges-tenger partján nevelkedett volna ő is a mackókkal együtt.

Az angóramacskák házikója előtt figyelmeztetés: *Óvakodjunk a zsebtolvajoktól!* Nahát ezek a cicuskák, az ember nem is gondolná... olyan ártatlan képük van...

Egy vidéki család sorra vizitálja az attrakciókat. A családfő kezében atlasz, ezzel tájékozódnak minden ketrec előtt kinyitják és ellenőrzik, hogy jó helyen járnak-e és hogy össze ne tévesszék a zsiráfot a kenguruval. Apropó zsiráf! Határozottan összement a nyaka pár centivel. Ez is annak a jó polgári kosztnak a következménye... A szibériai mókus aránylag a legvidámabb. Folyton diót tör és beül az örökforgó kerékbe, amelyen kilométereket gyalogol körbe-körbe őrült sebességgel.

És itt látható a rekedt papagály is, amely náthát kapott és most csak suttogva énekel. *Tulzás nélkül* merem állitani, hogy jobb, mint kollégája, Jack *Smith*, a suttogó baritonista.

A fehérmellü Tukának olyan hatalmas orra van, hogy én szégyelnék vele kimenni az uccára. Szerencsére az állatkertben nincsen fajvédelem.

A tinó a leghiubb az egész menazsériában. Folyton a tó partján mereng és nézegeti magát. *És morog, mintha a leckéjét ismételné, akár egy moziszinész!* egész jól festene filmen. Tanulj tinó, Valentinó lesz belőled. A farkas a megszólalásig hasonlit a farkas kutyára. Kár, hogy mikor megszólal, harap is. A kőszáli sas vágyakozóan gusztálja a ketrece előtt flangérozó gyöngytyukokat. Ha a közelébe juthatna, ó sasok istene, ebből a bájos gyöngytyukból rövidesen csak a gyöngyök maradnának meg.

Ha már mindenkit meg kell szólni, a barna és a mosó medvékről se szabad elhallgatnom, hogy lóra termettek, olyan görbe lábaik vannak, akár egy huszárnak. A hattyu közös tóban uszkál a kacsákkal. Ezek a hattyuk kövérek, slamposak, mint az elvirult vidéki asszonyok, kivénültek, totyognak a pázsiton és eszük ágában sincs elénekelni a hattyudalukat. Végelgyengülésben fognak kimulni, az ápolók karjai között.

A pelikán, amely arról hires, hogy kitépi a beleit, ha éhesek a gyermekei, jelenleg bolhászkodik és a verebeket hajkurássza. Szörnyen haragszik rájuk. A verebek, szegények az egyetlenek, akik önként jelentkeznek az állatkertben, saját akaratukból, akár a hajléktalan csavargók a fogházbn, hogy »tessék lecsukni, *nincs szállásunk*«, de nem kellenek. Egyetlen madárfajta, amely nincs hivatalosan képviselve ezen a madárnépszövetségen. Pedig szivesen telelnéknek itt, biztos koszt és kvártély ellenében. Hát mégha rendes fényképes particédulát is kapnának a ketrecükre, hogy közönséges városi veréb... De nem! ez hiu álom. A veréb a madártársadalom cigánya, mindenki kergeti és szidja. Mars!

A fiatal Muflon már az állatkertben született, mint azt az anyakönyvi kivonata igazolja, 1928. március 16-án. Hazája Szardinia és Korzika. Szegény sohase fogja meglátni, de legalább nem is érez honvágyat.

A teve alig várja már, hogy elharangozzák a delet. De nem csak a teve, hanem az ör is éhes. Mesélik, hogy a kommün alatt, amikor az ápolók és etetők nem kapták meg a fizetésüket, az elkeseredett személyzet le akarta vágni a sasokat, meg a baglyokat, meg a vadkacsákat, hogy legyen betevő falatjuk. És ha nem fizetik ki őket gyorsan, ki tudja hol lennének már a papagályok, fürjek és a feketerigók? *Különben nem is értem minek ennyi ör?* Attól félnek tán, hogy ellopják az abesszíniai Bejzát vagy a szakállas Gnut? Majd megörült valaki a nyakába venni egy Gnut vagy egy jegesmedvét, amikor még a gyerekeiknek se tud enni adni ebben a drága, keserves világban.

(Tamás.)

Szivenlőtte magát az orlováci segédjegyző

A hivatalvizsgálat elől menekült a halálba

Becskerekről jelentik: Orlovácon, a községházán a legutóbbi napokban izgalmas események játszódtak le, amelyek végül tragédiában robbantak ki.

Kaurics Gaja orlováci községi segédjegyző kedden délelőtt szivenlőtte magát és azonnal meghalt.

Avirovics Szvetomir orlováci községi jegyző ellen nemrégiben több feljelentést tettek a pancsevói államügyészségnél és a becskereki főszolgabirónál. A feljelentésekben különböző hivatali visszaélésekkel vádolták meg a jegyzőt, *akit két héttel ezelőtt* vád alá is helyeztek. Avirovics, akit időközben felfüggesztettek állásától, erre megszökött és azóta ismeretlen helyen tartózkodik.

A megszökött jegyző magával vitte a községi pénztár kulcsait is, ugyhogy eleinte azt sem tudták megállapitani, mennyi a hiány. Avirovics helyére *Miskov* Cvetkót nevezték ki jegyzőnek, *aki a pénz*szekrények felnyitása és a pénztár felülvizsgálása után

száznegyvenezer dinár hiányt állapitott meg, amit az agrárérdekeltek külön pénztárából vittek el.

Miskov jegyző ezenkivül is több hivatali szabálytalanságot állapitott meg és tapasztalatairól jelentést tett felettes hatóságának. Az ügy kivizsgálására kedden Orlovácra érkezett dr. *Nikolajevics* Tihomir becskereki *főszolgabiró*, *Nikolics* Milán szolgabiró és *Foz* József vármegyei számvevő kiséretében és a helyszini vizsgálat során

szükségessé vált Kaurics Gája orlováci községi segédjegyző kihallgatása is, aki ellen sulyos gyanuokok merültek fel.

Kaurics kihallgatása alkalmával egy hatvannyolcezer dináros tételre vonatkozólag azt állitotta, hogy a pénzt átszolgáltatta a községi pénztárosnak, aki azonban tagadta, hogy Kauricstól bármilyen összeget átvett volna.

Nikolajevics dr. főszolgabiró kedden másodszor is kiszállt Orlovácra a vizsgálat folytatása céljából. Ismét szükségessé vált Kaurics Gaja kihallgatása és a *főszolgabiró* elküldött a segédjegyzőért. Amikor a községi szolga tudomására adta Kauricsnak, hogy ismét kihallgatásra hivják, a segédjegyző szó nélkül *kiment a mellékhelyiségbe, ahol szivenlőtte magát. A szerencsétlen ember nyomban meghalt.*

A vizsgálatot az ügyben tovább folytatják és annak folyamán ujabb hiányokat állapitottak meg.

A lakodalmi vacsorán, felesége szemeláttára meggyilkolták a fiatal férjet

A gyilkos tésztavágó késsel hasbaszurta áldozatát, mert összevesztek a zene miatt

Apatinból jelentik: Megdöbbentő gyilkosság történt a napokban *Bosnjaci* szlavoniai községben. *A falu egyik legényét, aki éppen esküvőjét tartotta, a fiatalasszony szemeláttára leszurta egyik barátja.*

A véres esküvő lefolyásáról a *Bácsmegyei Napló* tudósitója a következőket jelenti:

Pavlovics Lőrinc jómódu huszonhároméves bosnjacii legény a napokban tartotta esküvőjét a falu egyik legszebb leányával. A lakodalomra a fél falu hivatalos volt és a jómódu szülők fényes lakomát rendeztek a vendégek tiszteletére. Az esküvői ünnepségek parasztszokás szerint már reggel megkezdődtek és a násznép már a délelőtt folyamán megkezdte az ivást. A fiatal pár boldogan fogadta az ismerősök üdvözléseit és senki sem sejtette, hogy a vidám hangulat csakhamar véres tragédiába fog fulladni.

Az esküvői szertartás után a násznép a lakodalmas házhoz vonult, ahol vacsorához teritettek. Az evés-ivás a legjobb hangulatban kezdődött meg. A fiatal férj az uj menyecskével az asztalfőn ült és egy darabig csendesen szemlélték a vigan mulatozó társaságot.

Tiz óra tájban a társaság majdnem valamennyi férfi tagja olyan ittas volt, hogy alig álltak a lábukon. A zenészek fáradhatatlanul játszottak, de később a legények között nézeteltérések támadtak. Mindegyik a maga *nótáját* akarta elhuzatni és a zenészek nem tudták kinek a kivánságát teljesitsék előbb.

A zene miatt egy Jelics György nevü legény és az ifju férj között szóváltás támadt. Pavlovics a felesége *nótáját akarta huzatni, de az ittas legény ezt nem akarta megengedni, azt állitva, hogy ő van a* soron. A veszekedés hevében Jelics felkapott az asztalról egy nagy tésztavágó kést és mielőtt még megakadályozhatták volna, rárontott a férjre, aki védekezni sem tudott. *Az ittas legény a kést markolatig beledöfte a szerencsétlen ember hasába, akit elöntött a vér. A testéből vastag sugárban kiszökő vér pirosra festette az asztalt és a körüldlőkat.*

A vendégek között óriási pánik tört ki. Többen a rendőrségre szaladtak, mások orvost hivtak. *A fiatal asszony, amikor meglátta férje fetrengő, véres testét, ráborult és csókolni kezdte urát.* Az asszonyt csak a legnagyobb erőfeszitéssel tudták eltávolitani a sebesülttől.

Időközben megérkeztek a gyilkosság szinhelyére a csendőrök is, akik *a tettest azonnal letartóztatták. Az előhivott orvos megvizsgálta a sebesültet, de már csak a beállott halált állapithatta meg.*

A csendőrség az ügyben nyomozást inditott. A gyilkos legény amikor kábulatából magához tért és értésére adták, hogy a menyegzőjén megölte a barátját, nem akarta elhinni. Ekkor megmutatták neki az áldozat véres kabátját, amelyet bünjelként lefoglaltak. Jelics, amikor a véres, fekete kabátot, amelyben még ott volt a fehér mirtusz, meglátta, sirva fakadt, ráborult a kabátra és csókolgatta. Zokogva hangoztatta, hogy nem tudja tulélni ezt a tettet, nem volt szándékában megölni a barátját.

Jelics elmondotta, hogy semmire sem emlékszik, annyra ittas volt. A gyilkost átadták az oszijeki ügyészségnek.

Megmentették az elsülyedt angol hajó valamennyi utasát

A Vestris a virginiai partoknál sülyedt el

Londonból jelentik: A liverpooli *Lamport and Holt* hajósvállalat, de más hajóstársaságok is szikratáviratot vettek fel, hogy a »*Vestris*« 10.500 tonnás személygőzös a virginiai partvidéktől körülbelül 300 mérföld távolságban *elsüllyedt*, de az »*Ohio Maru*« japán hajó, amely elsőnek érkezett a katasztrófa helyére, *fedélzetre vette a viharos tengeren hánykódó mentőcsónakokról a veszedelemben levő utasokat*. Arról nem szól a jelentés, hogy minden utas megmenekült-e, csupán annyit emlit, hogy *338 ember szerencsésen mentőcsónakra szállt, a kapitány és a rádiómérnök azonban helyén maradt a »Vestris« fedélzetén.*

Egy későbbi szikratávirat hirül hozta, hogy *a kapitány utolsónak hagyta el a süllyedő hajót*. A katasztrófa oka az volt, hogy *az orkánban a »Vestris« olyan nagy léket kapott, amelyet nem lehetett betömni.* Több hadihajó és kereskedelmi gőzös teljes sebességgel közeledik a szerencsétlenség színhelyéhez.

Newyorki jelentés szerint a *Radio Corporation* állomása 5 óra 40 perckor szikratáviratot fogott fel, mely szerint

egy amerikai szállitógőzös az elsülyedt Vestris három mentőcsónakját megtalálta és valamennyi hajótöröttet megmentette.

A Miriam nevü hajó két másik mentőcsónak utasait vette fedélzetére és a legutolsó jelentések szerint egy mentőcsónak kivételével az elsülyedt hajó valamennyi utasát megmentették.

Ez a hir — mint Londonból jelentik — ott nagy megkönnyebbülést okozott, mert az előző hirek mind arról számoltak be, hogy a hajó rádiója tévesen jelezte a hajókatasztrófa szinhelyét és azok a hajók, amelyek a *Vestris* megmentésére siettek, órákon át hiába keresték a hajót, illetve a mentőcsónakokat a Vestris marconistája által megadott pozicion.

A szörnyü tengeri drámáról, amely a legutolsó jelentések szerint mégis jól végződött, a különböző jelentésekből a következő kép alakult ki: A Vestris, amely aránylag fiatal hajó s a legjobbak közül való, vasárnap nagy orkánba került, amit szerencsésen kiállt ugyan, de sérülést szenvedett, ugyhogy manövrozó képessége csökkent. A hajó kapitánya nem látta a helyzetet veszedelmesnek és számitotta arra, hogy a sérülés ellenére is eljut a legközelebbi kikötőbe és igy történt, hogy vasárnap reggel hat órakor a Vestris rádiótisztje azoknak a hajóknak, amelyekkel összeköttetésben állt, felhivásukra azt válaszolta, hogy nincs szükség segitségükre.

Délelőtt tiz órakor érkezett az első S. O. S. jelzés és ettől kezdve délután 3 óra 25 percig az étherhullámok mindenfelé a legkétségbeesettebb segélykéréseket vitték szét.

Hogy milyen halálos veszedelemben dolgozott *Laughlin*, a Vestris rádiótisztje, arra jellemző a következő szikratávirat, amelyet 11 óra 40 perckor adott le:

— *Féloldalra fordultunk. Az ördög tud igy rádiózni.*

Ebben az időben a Vestris oldalt dőlt már és a hullámok átcsaptak a fedélzetén. Délután 1 óra 5 perckor fogták fel a legközelebbi jelentést, amely már nagyon gyenge volt. A segitségül sietö egyik amerikai csatahajó 1 óra 20 perckor jelezte, hogy teljes gőzzel közeledik a sülyedő hajóhoz és azt éjjel két órakor fogja elérni. Alig három perc mulva az amerikai hajó már felfogta a Vestris következő válaszát:

— *Késő, addig elsüllyedünk. Elhagyjuk a hajót.*

Az utolsó jelentés 1 ór 25 perckor érkezett, amely azonban már olyan gyenge volt, hogy csak a szerencsétlenség szinhelyéhez legközelebbi hajók vették fel. Ennek a szikratáviratnak tartalma a következő volt:

— Mentőcsónakokra szálltunk, elhagytuk a hajót.

Ettől kezdve semmiféle hir nem érkezett a Vestrisről. Éjszaka 2 óra 30 perckor érkezett meg a mentőhajó a szerencsétlenség szinhelyére és ezek a hajók terv szerint cirkáltak egyre szélesebb és szélesebb körökben, hogy átkutassák a tengert, de egyik sem találkozott mentőcsónakokkal. Ezért igen nagy volt az aggodalom egész addig, amig megérkezett a Radio Corporation távirata és hirül hozta, hogy egy amerikai gőzös megmentette a Vestris valamennyi hajótöröttjét.

Véres olaszellenes tüntetések Ljubljanában

Összeütközés volt a rendőrség és a diákok között a rapallói szerződés hetedik évfordulóján rendezett gyászünnepség után

Ljubljanából jelentik: Hétfőn este

Ljubljanában véres olaszellenes tüntetések voltak,

amelyek bizonyára diplomáciai lépéseket fognak maguk után vonni.

Hétfő este hét órakor a ljubljanai egyetemi ifjuság az egyetem aulájában gyászünnepélyt rendezett a rapallói szerződés nyolcadik évfordulójára. A gyászünnepélyen a diákság nagy számban jelent meg,

már az első perctől kezdve izzó volt a hangulat

és előrelátható volt, hogy az ünnepély tüntetésekkel fog végződni. A gyülésen

több szónoklat hangzott el, amelyben a diákok élesen kikeltek Olaszország és az erőszakos olasz nemzetiségi politika ellen.

A jelenlevők állandóan abcugolták Olaszországot és *Mussolinit*. Ilyen hangulatban ért véget a gyászülés, amely után a diákok kivonultak az uccára és menetté alakulva az Unjon-szálloda felé igyekeztek, ahol a *Jugoszlavenszka Maticának* kellett volna ülést tartania. A menet élén három zászlóvivő haladt: az egyik *Görz*, a másik *Fiume*, a harmadik *Trieszt* zászlaját vitte.

Alig, hogy a menet elindult az egyetem sarkán, összeütközésbe került a rendőrséggel.

A rendőrök felszólitották a diákokat, hogy a három zászlót adják át és amikor ezt a diákok megtagadták, a rendőrök erőszakkal akarták a zászlókat elvenni.

Fiume zászlaja körül nagy verekedés támadt a rendőrök és a diákok között,

mig végre is a rendőröknek sikerült elragadni Fiume zászlaját.

A rendőrök látva, hogy vérontás nélkül a diákok nem hajlandók átadni Görz és Trieszt zászlaját, beleegyeztek abba, hogy a menet tovább folytassa utját.

A diákok ezután a két zászlóval hazafias dalokat énekelve vonultak fel a főuccákon keresztül az Unionszálloda elé. Nagyszámu polgár is csatlakozott a tüntetőkhöz, a lakosság a tüntetők mellett volt, sokan az ablakból lelkesitették a tömeget. Az Union elé érve, a diákság énekelni kezdte a himnuszt, majd bevonult a szálloda nagytermében, ahol a Jugoszlavenszka Matica ülése volt. Az ülésen egy diák, a Matica képviselője, a munkásság képviselője és a különböző pártok kiküldöttei mondottak beszédet, majd a hallgatóság ujból menetté formálódott.

A diákok az uccán ujból tüntetni kezdtek Olaszország és Mussolini ellen.

A Ferenc-rendi templom előtt a rendőrség és a tömeg között összeütközésre került a sor.

A rendőrség rajtaütésszerüen megtámadta a tömeget és kardlappal és gummibotokkal akarta a tüntetőket szétoszlatni. Erre nagy zürzavar, majd általános verekedés támdt és a rendőrség kihasználva az alkalmas pillanatot elvette a diákoktól a másik két zászlót is. A rendőrök kardjukat használták és

több diák véresen esett össze,

akiket társaik a közeli házakban helyeztek el és vettek ápolás alá. A hangulat most a kormány ellen fordult és

tüntetni kezdtek Korosec miniszterelnök és a rendőrség ellen.

A tüntetők szüntelenül követelték, hogy a rendőrség adja vissza nekik a zászlókat.

Időközben megérkezett a helyszinre dr. *Putz* Vinkó polgármester, aki görzi származásu és tárgyalásokat kezdett a diákság vezetőivel. Hosszas és szenvedélyes vita után megegyeztek abban, hogy a diákok visszakapják a zászlókat, ha azokat csendben elhelyezik a Jugoszovenszka Maticának a főpostával szemben levő épületében. A menet ezután ujból elindult a Matica felé, de

a főpostánál ujabb csendőr és rendőroszlaggal találkozott szembe.

Ugyanitt van a francia konzulátus épülete is, ahol a tömeg megállt és

lelkesen tüntetett a jugoszláv-francia barátság mellett.

A menet ezután nem a Matica épülete felé ment, hanem egy mellékuccán keresztül

az olasz konzulátus épülete felé tartott, itt azonban erős csendőr és rendőrkordonnal találta magát szemben.

A tömeg többször megkisérelte áttörni a kordont, de sikertelenül. A diákok hirtelen megfordultak és a pályaudvar felé futottak, ahol a Cosulich-Line olasz hajózási társulat épülete és irodája van. A tüntetők közáport zuditottak az épületre és

betörték a kétemeletes ház összes ablakait.

Néhány perc mulva itt is megjelent a csendőrség és a rendőrség és

kiméletlenül kardlapozni kezdte a tüntetőket és a rendőröket kövekkel dobálták.

A harc egészen komoly formát öltött és a rendőrök több riasztó lövést adtak le, de amikor látták, hogy a diákság mind fenyegetőbben lép fel velük szemben,

néhány rendőr a tömegbe lőtt. Mindkét részen több sebesülés történt és a Cosulich-tér valóságos hadszintérhez hasonlitott.

A tüntetés este tiz óráig tartott és csak akkor sikerült a diákságot kisebb csoportokra oszlatni, amikor nagyszámu ujabb csendőr- és rendőrosztagok érkeztek a helyszinre. A tüntetések szórványosan éjfélig tartottak az uccákon. A Cosulich-Line és az olasz konzulátus előtt kedden egész nap erős rendőrkordon állt.

Álarcos rablók kiraboltak egy szerbiai község pénztárosát

A banditák, mielőtt távoztak, rálőttek a pénztárosra, aki sulyosan megsebesült

Beogradból jelentik: Vakmerő rablótámadás történt hétfőre virradó éjszaka a Pozsarevác közelében fekvő Kasiljeva községben. Hat álarcot viselő felfegyverzett bandita behatolt *Sztanimirovics* Száva községi pénztáros lakásába és kényszeritették a községi pénztárost, hogy az otthon őrzött községi pénzeket adja át nekik. A rablók az átadott pénzt kevésnek találták és rálőttek a pénztárosra, akit a golyók sulyosan megsebesitettek.

Hétfőn éjjel két óra tájban a községi pénztáros arra ébredt, hogy ágya előtt hat állig felfegyverzett álarcos áll. A rablók egyike felszólitotta Sztanimirovicsot, hogy adja át az otthon tartott pénzeket. Amikor a halálra rémült ember mintegy tizezer dinárt odaadott nekik, a banditák ráförmedtek:

— *Ide a többivel is, vagy meghalsz!*

— *Nincs itthon több pénzem* — felelte a gazdálkodó.

A rablók ennek a kijelentésnek nem adtak hitelt, guzsbakötötték a pénztárost, majd feltörték az összes fiókokat és szekrényeket, de több pénzt nem találtak. Magukhoz vették a házban található összes értéktárgyakat és a ház előtt várakozó szekereken elvágtattak. Bucsuképen az egyik bandita rásütötte fegyverét a guzsbakötött pénztárosra, akit a golyó a fején talált el és sulyosan megsebesitett.

A csendőrség a banditák kézrekeritésére széleskörü nyomozást inditott. A hatóságoknak az a feltevésük, hogy a bünselekményt ugyanaz a tizenkét haramiából álló rablóbanda követte el, amely néhány nappal ezelőtt kirabolta és meggyilkolta *Sztankovics* Dragutint, Prugova község előljáróját.

Óriási tőzsdehossz Amerikában

Hatmillió részvény cserélt gazdát hétfön

Newyorkból jelentik: Az amerikai elnökválasztás után óriási hossz indult meg a newyorki tőzsdén. Az árfolyamok emelkedő tendenciája következtében a tőzsdén hétfőn olyan nagyméretüek voltak a vásárlási megbizások, hogy *a hivatalos forgalom első negyedórájában 500.000 részvény cserélt gazdát* és a hossz szakadatlanul tartott. Realizációs eladások nem történtek és a tőzsde zárlatáig a forgalom uj rekordot tüntetett fel, amennyiben *5,917.000 részvény volt a kötések száma.*

Az áremelkedések méreteiről képet lehet alkotni, ha elgondoljuk, hogy a Radio Corporation is uj rekordot ért el 290 pontos javulással, de a petroleum-, ércbányák és egyes automobilgyárak árfolyamai is váratlan nagy áremelkedéseket értek el. A tőzsde árjegyző gépe, a »Ticker« 70 perccel maradt el a piacon történt áremelkedések jelzései mögött, ami az ügynöki irodákban nagy zürzavart okozott.

A tőzsdetanács elhatározta, hogy *fel fogja emelni a newyorki tőzsde taglétszámát*, mert az nincs arányban a *Hoover* megválasztatása óta fellendült forgalommal. A napipénz árfolyama 6 százalék volt hétfőn, ami jellemzi a hitelinfláció nagyságát.

Tudja már hogy mindenki, aki a RADIOWELT-re előfizet, vagy előfizetését megujitja,

ingyen kap egy SD 4 audionlámpát, vagy egy XD 4 végerősitőlámpát. Az előfizetés dija egész évre 250 dinár és 10 dinár a lámpa portója.

Ismeri már Európa legjobb havi folyóiratát? Ha nem, kérjen még ma próbapéldányt a Funkmagazin-ból

WIENER RADIOVERLAG, Wien I., Postalozzigasse 6

Rövid, de határozott hangu

az uj francia kormány deklarációja

A kormány hajlandó teljesiteni az ellenzék követeléseit

Párisból jelentik: Az uj kormány nagyban készül a kamara csütörtöki ülésére. Eddig már három miniszertanács volt, a kamara ülése előtt azonban ujabb minisztertanácsot tartanak *Doumergue* köztársasági elnök elnökletével. A minisztertanács ülésén Poincaré előterjeszti a kormányprogramot, amely rövid, de határozott hangu lesz, mindamellett a leggondosabban kerülni fog minden agresszivitást.

A programban a kormány felhivást intéz valamennyi párthoz, hogy jóindulatulag támogassák munkájában, egyben bejelenti, hogy a pártok követeléseit legnagyobb részt már eleve magáévá tette, hajlandó többek közt a költségvetés 70. és 71. szakaszát kiküszöbölni, azonkivül nem zárkózik el a jövő évi költségvetés tárgyalásánál attól sem, hogy az egyházi rendelkezéseket külön javaslatba foglalják. Végül kész adóenyhitéseket tenni. Külügyi politikáját illetőleg a Dawes-tervezet módositására és a háborus adósságok rendezésére törekszik az uj kormány.

Az ellenzék szónokai lesznek a csütörtöki ülésen többek közt *Daladier*, valamint Vincent *Auriol*. A szocialisták csütörtökön az ülés felfüggesztését fogják kérni, hogy magatartásuk felül döntsenek.

Tizenöt szenzációs uj regény

A „Kiválasztottak" sorozatának minden egyes kötete irodalmi érték

Minden irodalom-kedvelőnek nagy szolgálatot tesz a budapesti Pantheon-könyvkiadóvállalat a *»Kiválasztottak«* gyüjtőcimmel ellátott regénysorozat kiadásával, amelyben az élő irodalom mestereinek legjobb regényeit adja az olvasónak izléses kötésben, kitünő papiroson, bámulatosan olcsó áron. A *»Kiválasztottak«* néven egy 15 kötetes uj regénysorozat indul, amelyből havonta két kötet jelenik meg. Minden kötet bolti ára füzve 24 dinár, kötve 36 dinár, akik azonban *a teljes sorozatot* a mellékelt megrendelő lappal megrendelik, *a köteteket füzve 19 dináros, kék angol vászonkötésben, arany nyomással 28 dináros kedvezményes árban kapják.*

A sorozat önmagáért beszél a leghatásosabban, amennyiben a következő irók értékes regényeit adja:

I. *Gerhart Hauptmann: A démon.* A szenvedélyes szerelem végzetes hatalmát hirdeti ez a regény, amelynek egy zseniális szobrász és egy megbabonázó szépségü artistalány a főalakjai.

II. *Joseph Kessel: Rongyos hercegek.* A cári Oroszország számüzött arisztokráciájának élete Páris forgatagában, fényben és nyomorban, bálok és bárok, luxushotelek és büntanyák között.

III—IV. *Jacob Wassermann: A Maurizius-eset* (két kötet). A német próza nagy epikusának legujabb regénye, amely a »Justizmord« problémájával foglalkozik. A gyilkos tévedést elkövető államügyész saját fiában talál birájára. A könyv pszichológiai mélysége detektivregények izgalmas cselekményével párosul.

V. *Franz Werfel: Az érettségi találkozó.* Az ügyészszé lett hajdani diák huszonötesztendős érettségi találkozója napján összeakadt volt osztálytársával, akit, ugy érzi, ő taszitott arra az utra, amely a bünhöz vezetett. Detektivregényszerüen izgalmas pszichológiai regény.

VI. *François Mauriac: Sorsok.* A finom tollu francia költő klasszikus egyszerüséggel énekli meg a Sors hatalmát egy csillogó, léha, kedves fiu és a kötelességeinek élő puritán polgárasszony regényében.

VII. *Arthur Schnitzler: Teréz.* Egy nevelőnő megrenditő élettörténete idegen házak és idegen ágyak hosszu során át. A mindenkinek kiszolgáltatott védtelen nő kényszerü szerelmeinek tragédiája.

VIII. *Joseph Conrad: Öregek és fiatalok.* A nagy angol irónak, a tenger szerelmesének, lirai szépségü, izgalmas történetei a hajók hőseiről és családjukról.

IX. *André Gide: Pásztorének.* A legnagyobb francia iró lehelletfinom lirai irása a kötet mindkét kis regénye a Pásztorének és az Isabelle egyaránt.

X. *Hugh Walpole: Harmer John pünkösdi királysága.* Az uj angol irodalom legtehetségesebb képviselőjének monumentális regénye, amely egy ideális lelkü tornatanár életének egyetlen tragikus kalandját mondja el.

XI. *H. G. Wells: Mr. Blettsworthy a Kannibálok szigetén.* Wells legujabb regényében egy kifinomodott lelkü angol urlember a kannibálok szigetére kerül, barbár szokásaiktól sokat szenved, megszökik, de a világháboru alatt visszavágyódik a kannibálok közé.

XII. *Gustav Meyrink: A nyugati ablak angyala.* A mágikus misztériumok nagy költője ebben a regényében két kort forraszt össze, a renaissance idejét és a legutolsó éveket. Fantasztikus sötét varázskörben két világ egyesül és a kettős történet egy nagy szerelem körül forog.

XIII.—XIV. *Knut Hamsun: Csavargók.* A szavakkal szinte kifejezhetetlen érzések költője két világjáró csavargó sorsán keresztül megmutatja nekünk a norvég földet, a norvég tengert és az emberi élet általános örök motivumait. Knut Hamsun legujabb regénye nem marad mögötte a többieknek.

XV. *A sorozat utolsó kötete eredeti magyar regény,* amelynek cimét és szerzőjét még nem lehet megnevezni. Ez a kötet *az 1929. évi Mikszáth Kálmán-pályázat dijnyertes regénye.*

Ez a rövid kivonat önmagáért beszél. A regényirás mesterei sorakoznak fel a *»Kiválasztottak«* sorozatban legjobb müveikkel és igy a sorozat valamennyi kötete valóban kiválasztott munka, amelyet mindenkinek érdemes elolvasni és könyvtára számára megszerezni.

A mellékelt megrendelő lapot egy levelezőlapra ragasztva lehet beküldeni a kiadóhivatalba, vagy átadni a *Bácsmegyei Napló* árusitójának. *A megrendelés alkalmával az első két kötet ára fizetendő.* A két első kötetet november első felében szállitjuk.

MEGRENDELŐLAP

T. Bácsmegyei Napló kiadóhivatala

Subotica

Ezennel megrendelem a KIVALASZTOTTAK cimü regénysorozatot 15 kötetben. Havonta 2 kötetet veszek át és 14 kötet átvétele után az utolsó kötetet ingyen kapom.

A nem kivánt módozat törlendő

FÜZVE 19 dinár kedvezményes árban.
KÖTVE 28 dinár kedvezményes árban.
A két könyvárat minden hó elején előre beküldöm
Minden elsején tessék 2 kötetet utánvéttel küldeni
A köteteket minden hó elején személyesen veszem át és fizetem ki Önöknél.

Név: .....

Foglalkozás: .....

Pontos cim: .....

Operált és gyógyitott egy szélhámos a prágai kórházban

Sikerrel operált meg egy rendőrt

Prágából jelentik: Prágában, mint ismeretes, lelepleztek egy huszonkétéves, de már huszonnyolc izben megbüntetett fiatalembert, aki mindössze négy reáliskolai osztályt járt ki, orvosnak adta ki magát, sulyos operációkat végzett, de közben lopott és különböző szélhámosságokat is elkövetett.

A leleplezés egész Csehszlovákiában óriási szenzációt keltett és a rendőrség az ügyben a következő uj részleteket állapitotta meg:

A prágai közkórházban néhány héttel ezelőtt egy jólöltözött s komolynak látszó fiatalember tünt föl, aki hosszu fehér köpönyegébe burkolózva, naponta sorra kezdte látogatni a kórház egyes osztályait. A kórházban alkalmazott orvosok egyike sem ismerte, de senki sem élt közülök gyanuperrel, mert mindegyikük abban a hiszemben volt, hogy a »kartárs ur« a másik osztályból való. Olyan alkalmakkor, amikor nem tudott kitérni a személyes megismerkedés elől, Pec dr.-nak, vagy Ohrenstill dr.-nak mutatkozott be.

Az orvos rendes müködést fejtett ki a kórházban, igy megoperált egy *Kudela* József nevü rendőrt, aki egy rablókkal folytatott fegyveres harcban balkezén megsebesült. A seb azonban inficiálódott és vérmérgezést okozott, ami azonnali operációt tett szükségessé. Amikor Kudelát beszállitották a prágai kórházba, Ohrenstill dr. felajánlotta szolgálatait az operáció végrehajtására. Az orvosok rá is bizták az ismeretlen kollégára a sulyos mütét végrehajtását. Az operáció azonban nem sikerült, mire Ohrenstill dr. vérátömlesztést végzett a szerencsétlen betegen, miközben a kórház egy másik betegét használta fel a vérátömlesztési célra. A beteg állapota jó.

A rendőrség azonban valahogyan gyanut fogott és megállapitotta, hogy az orvos azonos Stampfl János szélhámossal, akit évek óta hiába keres a rendőrség. *Az dl-orvos azonban mielőtt elfogták volna, eltünt Prágából.*

A mindössze huszonkétéves gonosztevő eddigi pályafutása is szerfölött érdekes. Eredetileg Stampfl Jánosnak hivják, prágai jómódu szülők gyermeke. A zsizskovi reáliskolának volt a növendéke, de nem haladott rendesen előre tanulmányaiban. Mindössze négy reáliskolai osztályt végzett, illetőleg a negyedik osztályból bukott diákként távozott. Szüleinek azonban hamisitott iskolai bizonyitványt hozott, amellyel azt akarta bizonyitani, hogy a reáliskolából kizárták. Mikor szülei félév multán a csalásra rájöttek, különböző értéktárgyakat vett magához és eltünt a szülői házból. Egy cseh vidéki városban lépett fel először orvosként s hamisitott bizonyitványok s oklevél alapján a városka kórházának igazgatósága fel is vette a kórház kötelékébe. Orvosi minőségében a kisváros jobb társadalmában hamarosan otthon volt. A pacienssekkel kitünő szakszerüséggel bánt, ugyhogy az öregebb orvosok között is nagy kedveltségnek örvendett. Néhány hónappal később eltünt a vidéki kórházból.

Erre ismét régi társaságába került vissza s ujra szélhámosságokra adta a fejét. Sem lakásért, sem étkezésért nem fizetett s egyik lakásból és egyik étkezőből a másikba ment. De üldözőinek a kezéből mindig sikerült kisurrania.

1926 őszén ismét visszakerült Prágába s a weinbergi kórház vezetősége csakhamar átadta a rendőrségnek, mert kiderült, hogy az álorvos két mikroszkópot szerinte tudományos célokra hazaszállitott a lakására, de onnan másnap elvitte és elzálogositotta. Ismét a büntetőbiróság elé került, amely most már tizenhárom hónapi sulyos börtönre itéltet. Stampfl ez év márciusában szabadult ki a börtönből. Később ismét, mint orvos bukkant fel és nagylábon élt. Egyelőre még tisztázatlan, hogy honnan volt pénze. Meglehetősen költekező életmódot folytatott s anyagi eszközeinek az eredetét még nem sikerült felkutatni. Eddig csak annyi bizonyos, hogy két irógépet és különböző értékes tudományos könyveket tulajdonitott el, amelyet azután készpénzre váltott.

Orvosi szakismereteit az orvosi könyvek szorgalmas és fáradhatatlan tanulmányozása utján sajátitotta el. *Különösen anatómiai ismeretei voltak kiválóak.* Mint most Wagner dr. utólag megállapitotta, *az általa irt kórleletek szakszerüek voltak és sikerültek,* mindössze abban volt óvatos az álorvos, hogy részleteibe, amelyek esetleg elárulhatták volna, sohasem bocsátkozott.

A prágai rendőrség körözőlevelet adott ki ellene

Kétszáztizennyolc százalék lesz a városi pótadó Becskereken

A költségvetés vitája a becskereki városi közgyülésen

Becskerekről jelentik: Becskerek város képviselőtestülete kedden délután dr. *Sztajics* Jován helyettespolgármester elnökletével közgyülést tartott, amelynek napirendjén kizárólag az 1928. évi költségvetés vitája szerepelt.

Dr. *Bratics* Dusán napirend előtt szólalt fel és interpellációt intézett dr. *Dimitrijevics* Tihomir rendőrfőkapitányhoz a becskereki nazarénusok letartóztatása ügyében. E hó 4-ikén ugyanis a rendőrség megjelent *Vanek* Misa nazarénus lakásán, ahol istentiszteletet tartottak, a jelenlevőket letartóztatták és beszállitották a rendőrségre és onnan csak másnap reggel engedték el őket.

Dimitrijevics Tihomir dr. válaszában kijelentette, hogy a letartóztatásokat a májusban kiadott belügyminiszteri rendelet alapján eszközöltette. A rendelet kimondja, hogy a nazarénus összejövetelek az ország egész területén tilosak. Az istentiszteleten résztvevőket kihallgatásuk után nyomban szabadon bocsájtották.

A főkapitány válaszát a közgyülés tudomásul vette és rátértek a költségvetés tárgyalására. *Rajics* Timotije városi főjegyző felolvasta a polgármester jelentését, amely hangsulyozza, hogy a városok életében az elmult év óta fontos esemény történt: visszaállitották a városok autonómiáját. Sajnálattal emlékezik meg a jelentés a választási visszaélésekről is és az elsőizben megtartott választások megsemmisitésével indokolja meg azt, hogy az idei költségvetés ilyen későn került a közgyülés elé. A munkanélküliek segélyezésére a költségvetésbe 600.000 dinárt vettek fel, a közmunkákat elvégezték és mint jelentős vivmányt emliti fel a polgármesteri jelentés, hogy a pénzügyminisztériumtól sikerült megkapni a több mint 2 millió dinárra rugó kövezetvám-járulékokat. Ezután dr. Dimitrijevics Tihomir rendőrkapitány olvasta fel a rendőrség müködéséről szóló jelentését, majd *Magdics* Milorád pénzügyi tanácsnok ismertette a költségvetést, amelynek eredeti végösszege 11.531.440 dinár volt, ebből azonban az állandó választmány javaslatára több mint egy milliót töröltek.

A költségvetési vita első szónoka *Burgeth* József, a becskereki magyar párt elnöke volt. Elfogadta a költségvetést, mert azt az év végén nyujtották be és igy a módositás már lehetetlen, de a jövőre nézve kérte, hogy a költségvetéseket még januárban terjesszék a közgyülés elé.

— Megdöbbenve látom — mondotta Burgeth — hogy nyugdijfizetésekre több mint egy milliót irányoznak elő. Három polgármester kap évi százezer dinárnál nagyobb nyugdijat és most választják a negyediket, aki majd ujabb nyugdijterheket ró a városra.

Felszólalása végén a munkáslakások kérdésének rendezését sürgette.

Radicsev Láza független demokrata felszólalása után *Rakics* Láza szociáldemokrata birálta a költségvetést. *Beslics* Nikola radikális kijelentette, hogy a beterjesztett költségvetés nem is költségvetés, hanem zárszámadás, mivel azonban nem lát lehetőséget a költségvetés módositására, azt elfogadja. A jövőre nézve kérte, hogy az aszfaltozási munkálatokra, utakra, iskolákra és a munkanélküliek segitésére megfelelő összegeket állitsanak be a budgetbe. Utána Granics Zdravkó független munkáspárti beszélt.

Az uj költségvetés szerint Becskereken 218 százalék lesz a pótadó.

Legjobb hirdetési orgánum a „BACSMEGYEI NAPLO"

HIREK

Széljegyzetek a télhez

A TÉL, világkörüli utja során ma Szuboticára érkezett. Az öreg globetrotter nem használ biciklit, se autót, nem árul levelezőlapot mégcsak nem is fogadásból mászkálja körül a keserü földtekét, megjelenése mégis igazi szenzáció. A Tél a szerkesztőségben is megjelent ahogyan illik, bemutatkozott és néhány meleg sort kért.

MA már százszázalékos, hamisitatlan téli nap volt, az emberek pirosló orral ügettek az uccán, mint az idült alkoholisták és délben egy öreg uccaseprőt is alkalmam volt megfigyelni, aki morogva és elégedetlenül huzta le fázó fülére a szabályozható macskabőrsapkát, akár egy rollót.

A FA ÉS SZENESKOCSIS vidáman pattogtatta az ostort, gőgösen nézett el a didergő sokaság fölött és olyanformát mosolyoghatott bele a zuzmarás bajuszába, hogy:

— Na most bejöttetek az uccámba . . .!

A KIRAKATOK is berendezkednek lassan a zord időkre. Itt-ott már piros Mikulások dobogtatják meg a gyerekszíveket, karácsonyfadiszek csillognak az estében, mint a glória és a kisfiukat megint nem lehet elcsalogatni a piros fényben pompázó auzlágoktól.

A KRAMPUSZOK azonban uj ruhában jelentkeznek az idén. Valahol láttam egy ilyen pirosorru kócördögöt, amely már nem hordta szigoruan a virgácsot és a puttonyt, ezeket a lomtárba való ódon rekviziumokat. A krampusz kérem repülőgépen lovagolt és az egészen ez állt csokoládébetükkel:

Spirit of St. Louis.

Szegény Mikulást Lindberg gépére ültették. Szeretet és áhitat a hatszáz lóerős, diadalmas motoron.

Ha a szeretet oceánrepülését akarja jelképezni, nem rossz. Szimbólumnak jó.

Kár, hogy éppen a gyerekek és a krampusz nem értik.

A BÓZÁS is boldogabb vidékekre költözött a sasokról, akár a madarak. A helyébe komoly és jólszituált gesztenyésember állt ki a placcra. Hatot ad egy dinárért a gesztenyésember, hat finom, forró szemet, amit el lehet dugni a zsebben, mint megannyi kályhácskát. Nagyobb forgalmat bonyolit le velük összes konkurrenseinél: perecesnél, cukrosnál, gyümölcsösnél

— Könnyü neki — fanyalog a konkurrencia és igaza van.

Mert manapság, ha egy kis melegre vágyik az ember, muszáj a gesztenyéshez menni. Máshol már kifogyott ez a cikk.

A GESZTENYÉS tehát az idén megkontreminálta az időt és bevágott neki. Örülhet a zimankós főszezónnak. Ilyenkor fellendül az üzlet, mert az összes szerelmes ifjak sült gesztenyével főznek. Nem drága: hat egy dinár.

Emellett biztosan hat.

(de. jó.)

*

— **A Vajdaság Szerbiához való csatlakozásának tizedik évfordulója Noviszadon.** Noviszadról jelentik: A városi tanács kedden délután rendkivüli ülést tartott, amelyen kizárólag a tizéves jubileum ünnepségének kérdésével foglalkozott. A városi tanács elhatározta, hogy a jubiláris ünnepségeket fényes külsőségek között fogják megtartani. November 24-ikén este kivilágitás lesz a városban és katonai zenekar fáklyásmenettel uccai tüntetést rendez, majd a zenekar a városháza előtt éjjeli zenét ad. 25-ikén városi diszközgyülés lesz a városháza nagytermében, amelyre többek között meghivják a nemzeti tanácsnak még életben levő tagjait, valamint Pavlovics Boskó akkori hadnagyot, aki a szerb katonaság élén elsőnek vonult be Noviszadra és ennek parancsnokát, Bugarszki Voja akkori őrnagyot. A diszközgyülés után tizenegy órakor istentisztelet lesz a templomokban. December elsején, az egyesülés évfordulóján a Narodna Odbrana védnöksége alatt a szokolisták és a dobrovoljácok rendeznek ünnepségeket, amelyek istentisztelettel kezdődnek. Mise után a városház előtti téren gyülekeznek a szokolisták, dobrovoljácok és a polgárság, akikhez a városház erkélyéről beszédeket fognak intézni. Az ünnepélyt este nyolc órakor akadémia zárja le a Szloboda nagytermében.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelenti: Egyelőre nem várható változás. Később növekedő felhőzettel lassu hőemelkedés valószinü.

— **A Matica Szrpszka elnökének jubileuma.** Noviszadról jelentik: Vrhovac Radivoj, a szremszkikarlovcii főgimnázium igazgatója, a Matica Szrpszka elnöke december elején tölti be igazgatói müködésének huszonötödik és tanári müködésének negyvenedik évét. A tudós igazgatót tisztelői meleg ünneplésben fogják részesiteni.

— **Albániában letartóztattak három német mérnököt.** Milánóból jelentik: A Gazette del Popolo szkutarii jelentés alapján közli, hogy az albán hatóságok letartóztattak három német mérnököt, akik egy Szkutari közelében levő cementgyár épitkezéseit vezették. A mérnököket a hatóságok szabotálással vádolják és kétszázhetvenezer aranyfrank kártéritést követelnek a letartóztatottak szabadonbocsátása ellenében. Schutter mérnök, a három letartóztatott egyikének egy jugoszláv gőzösön sikerült elmenekülnie, mig két társát ideiglenesen szabadlábra helyezték, hogy a kártéritési összeg megküldése iránt intézkedhessenek.

— **November 17-ikén minden körülmények között megkezdik Erdélyi Béla bünpörének főtárgyalását.** Budapestről jelentik: Az Erdélyi-ügy védőfrontjain ujabb fordulat történt. Erdélyi Béla uj védőjének, dr. Weisz Ödönnek levelet irt, amelyben visszavonja megbizását, de kéri, hogy mint kirendelt védő lássa el védelmét legjobb tudása szerint. A per főtárgyalása november 17-ikén minden körülmények között megkezdődik, annál is inkább, mert a pótnyomozást befejezték és az nem produkált semmi pozitiv eredményt.

TŐZSDE

Zürich, nov. 13. *(Zárlat.)* Páris 20.295, London 25.19, Newyork 519.60, Brüsszel 72.20, Amszterdm 208.575, Berlin 123.71, Bécs 73, Szófia 3.75, Prága 15.40, Varsó 58.25, Budapest 90.615, Bukarest 3.13.

Beograd, nov. 13. *(Zárlat.)* Páris 221.42—223.42, London 275.72—276.50, Newyork 56895—57095, Genf 1094.10—1097.50, Milánó 297.10—299.10, Amsterdam 22.83—22.89, Berlin 13.575—13.575, Bécs 799.04—802.04, Prága 168.37—169.17, Budapest 991.47—994.49.

Zagreb, nov. 13. *(Zárlat.)* London 275.70—276.50, Newyork 56.84—57.04, Brüsszel 789.74—792.74, Zürich 10.9410—10.9710, Milanó 297.15—299.15, Amszterdam 22.83—22.89, Berlin 1354.50—1357.50, Bécs 799.04—Prága 168.37—169.17, Budapest 991.47—994.47.

Budapesti gabonatőzsde, nov. 13. Határidőüzlet: Buza márciusra 26.76—26.86, zárlat 26.76—26.80, májusra 27.46—27.56, zárlat 27.50—27.52. Rozs márciusra 24.58—24.70, zárlat 24.66—24.68, májusra 24.90—25, zárlat 24.96—24.98. Tengeri májusra 28.24—28.54, zárlat 28.54—28.58, juliusra 28.42—28.76, zárlat 28.72—28.74. Készárupiac: buza 25.10—26.05, rozs 22.30—22.45, takarmányárpa 25.75—26.25, sörárpa 27—29, köles 25—26, repce 46—47, tengeri 31—31.50, zab 25.35—26.25, korpa 18.50—18.75.

Bécsi marhavásár, nov. 13. (Josef Saborsky & Söhne Wien, St. Marx jelentése.) Felhajtás: 3018 hizott marha, 608 kicsontozni való, összesen 3626, ebből jugoszláviai eredetü 395. Irányzat lanyha, árak 5—10 garassal olcsóbbak.

Chicagói terménytőzsde, nov. 13. Középárfolyamok: Buza december 114 egynegyed, március 119 háromnyolcad, május 119 egynegyed. Tengeri december 84 egynyolcad, március 86 háromnyolcad, május 89. Zab december 44 és fél. Rozs december 100 és fél, március 103 hétnyolcad.

Winnipegi terménytőzsde, nov. 13. Középárfolyamok: Buza december 118 ötnyolcad, március 118 egynyolcad, május 124 és fél.

Liwerpooli terménytőzsde, nov. 13. *(Zárlat.)* (Záróje'ben az előző napi zárlat.) Buza december (9 sh 3 egynyolcad d) 9 sh 3 egynegyed d, március (9 sh 3 egynegyed d) 9 sh 3 ötnyolcad d, május (9 sh 3 és fél d) 9 sh 3 háromnegyed d.

Noviszadi terménytőzsde, nov. 13. Buza bácskai, felsőbácskai és szerémi 240—245, 79—80 kilós 240—242.50, bánáti 237.50—240. Árpa bácskai, szerémi és bánáti 65 kilós 255—260, bácskai tavaszi 68—69 kilós 285—290, baranyai tavaszi 71—72 kilós 295—300. Zab bácskai, szerémi és szlavoniai 247.50—252.50. Tengeri bácski uj XII—I. 250—252.50, bácski III—IV. 277.50—282.50, bácski IV—V. 282.50—287.50, bácskai szárított 267.50—272.50, szerémi szárított 267.50—272.50. Liszt: 0gg és 0g bácskai 350—360, kettes 330—340, ötös 310—320, hatos 270—280, hetes 255—265, nyolcas 205—215. Korpa bácskai 182.50—187.50, szerémi és bánáti 180—185. Bab bácskai fehér 870—880. Irányzat változatlan. Forgalom 133½.

A noviszadi tőzsde tanácsülése. Noviszadról jelentik: A noviszadi terménytőzsde november havi tanácsülését e hó 25-ikén tartja meg.

Vizállás

A noviszadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: Duna: Bezdán 154 (0), Vukovár 210 (—16), Noviszad 190 (—13), Zemun 216 (+4), Pancsevó 192 (—4), Szmederevó 279 (—1). Dráva: Oszijek 190 (—6). Száva: Mitrovica 374 (+14), Beograd 162 (+4). Tisza: Titel 192 (—27).

— **Két tizenötéves gyermek öngyilkossága Bécsben.** Bécsből jelentik: A gyermektragédiák szomoru krónikája két esettel szaporodott a köztársasági jubileum ünnepnapján. Smrecska József tizenötéves villamosszerelőtanonc felakasztotta magát s mire ráakadtak, már meghalt. Végzetes tettének elkövetése előtt azt mondta barátainak, hogy alkalmaztatása helyéről munkahiány miatt elbocsátották és ezt nem éli tul. A másik öngyilkos gyermek a tizenötéves Berga Johanna gyári segédmunkásnő, aki leugrott szüleinek harmadik emeleti lakása ablakából és holtan terült el. Néhány bucsusort hagyott hátra, amelyben azt irja, hogy viszonzatlanul szeretett.

— **Rockefeller félmillió dollárt adott zsidó telepitési célokra.** Newyorkból jelentik: Az ifjabbik Rockefeller félmillió dollárt utalt át a zsidó segitőbizottságnak arra a célra, hogy Oroszországban zsidó telepesek számára farmokat létesitsenek.

— **Nagy adócsalás Bécsben.** Bécsből jelentik: Nagy összegre rugó adóeltitkolás ügyében nyomoz a bécsi rendőrség. A csalási afférba bécsi likőrgyárosok vannak belekeverve. Az egyik gyárost fiával és cégének vezető személyzetével együtt hir szerint kedden letartóztatták.

— **Nyolcezer hold földet osztottak ki Beljen a magyarországi optánsok között.** Beljeről jelentik: A napokban utazik Beljére az a bizottság, amely a Magyarországból optáltak között szétosztja a nekik kiutalt nyolcezer hold földet. A földet a pénzügyminiszter rendeletére a beljei uradalom birtokából hasitják ki. A földeket az uj tulajdonosok tizenöt évig nem adhatják el és nem terhelhetik meg. Kölcsönt csak miniszteri engedéllyel az Országos Jelzálogbanktól vagy a Földhitelintézettől vehetnek fel.

— **Lezuhant a kocsiról és szörnyethalt egy asszony.** Becskerekről jelentik: Megrenditő szerencsétlenség történt Molifalva bánáti községben. Gier Kristóf jómódu gazdálkodó földjéről kukoricaszárat szállitott haza kocsiján. A magasra rakott kocsi tetején ült a gazdálkodó huszéves felesége, aki az egyik zökkenőnél lebukott a kocsiról és szörnyethalt. A rendőrség nyomozást inditott és megállapitotta, hogy a szerencsétlenségért senkit sem terhel felelősség.

— **Autószerencsétlenség a Dolomitokban.** Milánóból jelentik: A Dolomitokban sulyos automobilszerencsétlenség történt. A Fleins völgyében egy teherautó amely gesztenyével volt megrakva és öt utast is vitt, tengelytörés miatt egy mély szakadékba zuhant. Két utasa szörnyet halt, a többi három és a soffőr sulyosan megsebesült.

— **December elsején nyilik meg a szuboticai, becskereki és a szombori munkásbörze.** A noviszadi munkásbörze noviszadi központja, mint ismeretes, elhatározta, hogy Szuboticán, Szomborban és Becskereken munkásbörzét állit fel, amely a munkások és háztartási alkalmazottak dijtalan állásközvetitésével fog foglalkozni. A szuboticai, becskereki és szombori munkásbörze december elsején nyilik meg.

— **A zsoké az autót is »gyorsan« hajtotta.** Londonból jelentik: Charles James Smirke, a hires londoni zsoké, a napokban büntetést kapott az egyik rendőrbirótól, gyorshajtás miatt. Smirke, Ebson közelében 50 mérföldes sebességgel haladt és ezért felirta a rendőr. A biróság előtt a zsoké azt hozta fel védelmére, hogy hivatásánál fogva megszokta a nagy sebességeket. Kötelessége a lovat minél gyorsabban hajtani és erről nem tud leszokni akkor sem, ha nem a nyeregben, hanem a volán mellett ül. A zsokét 20 fontra itélték és egy évre megvonták a hatjási engedélyt.

— **Uj diplomált jogász.** Klein Aladár joghallgató a szuboticai fakultáson a jogtudományokból diplomát nyert.

— **Eljegyzés.** *Hauser* Adélka és *Klein* Béla Csurog jegyesek. (Minden külön értesités helyett.

— **Sulyos vasuti szerencsétlenség Horvátországban.** Zagrebből jelentik: Sulyos vasuti szerencsétlenség történt hétfőn Javornik vasuti állomás közelében. Egy tehervonat, amely Szplit felől jött, összeütközött a zagrebi személyvonattal. A karambol következtében mindkét vonat mozdonya erősen megrongálódott és a tehervonat két vagonja teljesen összetört. Emberéletben nem esett kár, mert a mozdonyvezetőknek sikerült idejekorán leugraniok. A pálya ötven méter hosszuságban erősen megrongálódott és igy a vonatok ezen a vonalon csak nagy késéssel közlekedhettek.

— **A munkáskamara nyelvtanfolyama Szuboticán.** A munkáskamara szuboticai kirendeltsége közli, hogy a szerb, horvát és az eszperantó nyelvtanfolyama november 20-ikán nyilik meg. Beiratkozni lehet a munkáskamara kirendeltségénél Antunovics-ucca 11. szám alatt vagy a munkásotthonban Darabos Albertnél. A tanfolyam teljesen dijtalan.

— **Jótékonycélu táncmulatság Csantaviren.** Csantavirről jelentik: A Vöröskereszt Egyesület vezetősége vasárnap este kitünően sikerült táncmulatságot rendezett a Kovács-féle vendéglő helyiségeiben. A mulatság, amelyen nagyszámu előkelő közönség jelent meg, a legjobb hangulatban a hajnali órákig tartott.

— **A német mozisok és a mozikőzönség a reakció dicsőitése ellen.** Berlinből jelentik: A német mozgóképszinház-tulajdonosok szövetsége érdekes határozatot hozott a napokban. A mozisok kimondották, hogy szigoruan a német köztársasági alkotmány alapján állanak és csak olyan filmeket mutatnak be, amelyek a német köztársaság szellemének megfelelnek. Kimondották, hogy nem adják elő többé a reakciót és a monarchiát dicsőitő filmeket. Erre a határozatra az adott okot, hogy a német közönség nagyrésze meglehetős felháborodással fogadta a különböző reakciós filmeket, különösen a Nagy Frigyest dicsőitő darabóknak sürü bemutatását.

— **Háromszáznegyvenezer dolár kártyaadósság miatt megölték Newyork egyik hirhedt alakját.** Newyorkból jelentik: Newyork egyik leghirhedtebb, hivatásos kártyását, Arnold Rothsteint a napokban nyilt uccán agyonlőtték. Rothstein állandó ismert látogatója volt az egyik kéteshirü newyorki kártyalebujnak. A kártyázásból élt. Legutóbb óriási összegeket vesztett és 340.000 dollár adósságot csinált. Kijelentette, hogy nem fizeti meg az adósságot, mert ellenfelei csaltak. Ekkor többen megfenyegették, hogy bosszut állnak rajta. Ezt be is váltották. Amint másnap este egy külvárosi uccán hazafelé ment, valamelyik sötét ablakból revolverlövések dördültek el és Rothstein holtan esett össze. A gyilkosokat nem találják.

— **Nasicénél halálra gázolt a vonat egy ismeretlen férfit.** Oszijekről jelentik: Nasice és Jelisavac között a személyvonat halálra gázolt egy ötven év körüli munkáskülsejü embert, akinek személyazonosságát mindeddig nem sikerült megállapitani. A szerencsétlen ember zsebeiben semmiféle igazoló iratot nem találtak. Az a feltevés, hogy a munkás öngyilkossági szándékkal maga vetette magát a vonat elé.

— **Szinházavató társasvacsora a Népkörben.** November 17-ikén szombaton este nyolc órakor a szuboticai Népkör szinházavató társasvacsorát rendez. Egy teriték husz dinárba kerül. Vacsorajegyek a Népkörben és a rendezőknél kaphatók.

— **A szerb hadsereg bevonulásának megünneplése Szomborban.** Szomborból jelentik: Kedden ünnepelte meg Szombor város fényes ünnepségek közepette a szerb hadsereg bevonulásának tizedik évfordulóját. A házakat fellobogózták, az üzletek egész nap zárva voltak, délelőtt az összes templomokban ünnepi istentiszteletet volt, amelyeken megjelentek a polgári és katonai hatóságok vezetői is. Délután a vármegyeháza előtt népünnepély volt, amelyen többezerfőnyi közönség szórakozott. Este a szokol-otthonban a szerb egyházi dalárda rendezett kitünően sikerült ünnepélyt. Kedden tartotta meg a szombori ötvenegyedik gyalogezred a szláváját és a Kralj Petra-uccai laktanyában nagy ünnepséget rendeztek, amelyen a polgári hatóságokat és a város lakosságát is vendégül látták.

— **Előadásai miatt fenyegető leveleket kap Olaszországból Behunek professzor.** Prágából jelentik: Behunek professzor, a Nobile-expedició csehszlovák résztvevője, most tudvalevőleg előadókőruton van. Legutóbb Berlinben és Hamburgban tartott felolvasást az expedicióról. Felolvasásai után tömegesen kapott fenyegető leveleket Olaszországból. A névtelen levelek irói azzal fenyegetik, hogy ha nem hagyja abba előadásait, pórul fog járni.

— **A macskás nők.** A nyugateurópai metropolisok elegáns vendéglőiben különös szokás honosodott meg. A mondain-hölgyek eddig is előszeretettel hoztak magukkal különböző állatokat, ha nyilvánosság előtt megjelentek. Leginkább kutyuskákat, de bőven akadtak olyanok, akik majmot szoritottak az ölükbe. Még olyan is volt, aki szeliditett kigyóval játszott az asztalnál. Az idén azonban valóságos macska-őrület fogta el a nőket. Páris, London, Brüsszel és Róma restaurantjaiban sürün lehet látni olyan nőket, akik macskát tartanak a kezükben. Simogatják és becézgetik az állat fejét s szeretettel hivogatják. A macskának külön teritéket rendelnek s asztalkendőt kötnek a nyakába, amikor tejecskét eszik. Ez ellen a macskadivat ellen a közönség egyrésze élénken tiltakozik. Mig a kutyát, majmot, sőt a kigyót is szó nélkül »lenyelték«, addig a macska ellen minduntalan kiujulnak a demonstrációk. A tiltakozások ellenére a macskadivat továbbtart. Sőt egyre terjed. Az igazán elegáns hölgy a macskát hozzászámitja az elegánciához.

A légzőszervek megbetegedéseit, rekedtséget, köhögést, légcsőhurutot megszünteti a
KRESIVAL

— **A szuboticai zsidó nőegylet és népkonyha csokoládédélutánja a Városi Szinházban.** A szuboticai zsidó nőegylet és népkonyha november 25-ikén müsorral egybekötött jótékonycélu Schubert-csokoládédélutánt rendez a Városi Szinház koncerttermében. A gazdag program keretében Krompholz Károly zongoramüvész, Schlesinger Ily, a szuboticai közönség népszerü énekesnője, Goldner Edith, Herzl Zsazsa és Schwimmer Lili, valamint Molnár Károly, a széphangu szombori mükedvelő énekes müködnek közre. Bevezető beszédet Bárdos Böske tart. A nagyszabásu és változatos müsort tánemulatság követi. A csokoládédélutánt iránt városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Rablógyilkosság az erdőben.** Beogradból jelentik: A Bakovac község melletti erdőségben a napokban holtan találták Zsivkovics Rados jómódu csupriai gazdálkodót. A szerencsétlen embert — mint a nyomozás megállapitotta — hátulról orozva lőtték le és elrabolták tőle pénztárcáját, amelyben nagyobb összeg volt. A gyilkost Jankovics Vojiszláv parasztlegény személyében hétfőn elfogták. Jankovicsot beismerő vallomása után letartóztatták.

FORMAN
NÁTHA ELLEN
hatása meglepő

— **Vörhenyjárvány Vrsacon.** Vrsacról jelentik: Vrsacon a vörhenyjárvány egyre erősebben terjed. Eddig huszonnégy esetet jelentettek csak be, de a betegek száma sokkal nagyobb. Terjed a difteritisz is. Több környékbeli község iskoláját bezárták.

— **Elkészült a vádirat a temerini gyilkosság bünügyében.** Noviszadról jelentik: Az ügyészség elkészitette a vádiratot Zseli Mihály temerini földbirtokos bünügyében. Zseli, mint ismeretes, ez év októberében négy revolverlövéssel meggyilkolta sógorát, Pásztor Jánost. A bünper főtárgyalására valószinüleg még decemberben sor kerül.

— **Rablásért hathavi börtön.** Becskerekről jelentik: A noviszadi törvényszéken kedden tárgyalták Gavanszki Jován és Filipantin Velja szrbobrani földmivesek bünügyét. A vádlottak mult év március huszonegyedikén az országuton megtámadták és kirabolták Bozsin Szteván földmivest. A biróság Gavanszkit és Filipantint hat-hat havi börtönre itélte.

A szőj- és g ratii-eg

es a veszélyes ut, amelyen át a kórokozók a szervezetbe hatolnak. Ha gyermekeit óvni akarja ezeknek a kórokozóknak romboló hatásától, amelyek a náthát, az influenzát és a többi ragályos betegségeket szokták okozni, ezt a jóizü

Dr. Wander-é e

ANACOT-PASTILLÁK

rendszeres használatával órheti el.

— **Tiz évig vadházasságban élt, azután megesküdött és pár perc mulva meghalt.** Madridból jelentik: Madridban az uccán elgázolt az automobil egy harminckét éves asszonyt. Haldokolva szállitották a szerencsétlen asszonyt kórházba. Halálos ágyán közölte az orvosokkal, hogy utolsó kivánsága: szeretne törvényesen megesküdni azzal a férfival, akivel már tiz év óta együtt él és akiktől már négy gyermeke van. Az orvosok nyomban odahozták a halálos ágyhoz a férfit. Megjelent egy pap, egy anyakönyvvezető, az esküvőt megtartották. Az asszony az esküvő után pár perc mulva meghalt.

Lepedat és Jovánovics szuboticai főelárusitóknál vásárolt sorsjegyek közül november 10-ikén a következő számok nyertek:

20.000 dinárt: 86139. szám.

10.000 dinárt: 28334. szám.

2.000 dinárt: 49278, 62966, 105363, 108673. szám.

500 dinárt: 4525, 35, 77, 7733, 56, 59, 87, 10509, 99, 11985, 13085, 15237, 43, 92, 15504, 32, 53, 73, 74, 90, 24415, 19, 55, 24782, 26112, 19, 26, 28324, 76, 31004, 32706, 47, 33737, 35027, 95, 35103, 45, 56, 62, 95, 37362, 37464, 80, 40306, 20, 30, 34, 67, 90, 40419, 26, 30, 42, 86, 92, 42467, 84, 43010, 71, 46, 46514, 35, 46962, 47718, 91, 48878, 80, 49228, 54, 67, 51514, 54006, 48, 67, 71, 96, 58501, 14, 54, 58859, 60041, 62974, 64706, 15, 23, 78, 67913, 71, 99, 68176, 78, 69404, 45, 66, 71208, 28, 71914, 29, 58, 93, 73330, 35, 75422, 78935, 52, 80705, 81008, 43, 76, 83115, 83503, 48, 78, 84873, 98, 86110, 86895, 87235, 89, 91128, 80, 80, 91823, 28, 55, 86, 99, 96319, 37, 97107, 37, 54, 55, 98106, 96, 98731, 45, 68, 75, 99107, 99412, 52, 105305, 36, 108052, 100, 108606, 52, 56, 108820, 110106, 92, 110379, 111068, 71, 81, 111411, 38, 112613, 32, 50, 113144, 194, 115008, 39, 116317, 31, 117123, 26, 54, 58, 118758, 1120820, 28, 83, 121759, 122041, 59, 82, 92, 522957, 99, 123245, 69, 96, 124311, 36, 42, 45, 65, 72, 124601.

Az állami osztálysorsjáték főhuzása november 10-én megkezdődött és december 6-ig tart

Pót- és cseresorsjegyek nálunk még kaphatók

11980

— **Bakuban megöltek egy »modern« tatár nőt.** Moszkvából jelentik: Szovjet-Oroszország Baku tartományában, ahol fanatikus mohamedán tatárok laknak, különös gyilkosság történt. A gyilkosság áldozata egy fiatal tatár leány. Ez a leány volt az egyetlen a bakui nők közül, aki képviseletet vállalt a helyi szovjetben. Európai módra öltözködött, rövidre vágatta a haját, cigarettázott, ruzst használt, nyilvános helyre járt táncolni és volt egy barátja is, egy fehérember. A bakui fiatal tatár férfiak állandóan fenyegették, hogy ha nem él a régi hagyományoknak megfelelően, meg fogják ölni, mert nem türik, hogy szégyent hozzon az ősi törzs nevére. A fiatal leány nem törődött a fenyegetésekkel: és egy reggel, amikor kiment az uccára, körülbelül tiz tatár fiatalember megrohanta és törökkel agyonszurta. A fiatalembereket elfogták. Kijelentették, hogy vallási és erkölcsi meggyőződésből ölték meg a leányt.

— **Tüz egy adai szálláson.** Szentáról jelentik: Török Ferenc adai gazdálkodó tanyáján hétfőn kigyulladt egy szalmakazal és hamarosan az összes kazlak égtek. A kár negyvenezer dinár.

— **Akinek az angol király gratulál századik születésnapjához.** Londonból jelentik: Charles Akhurst angol állampolgár most ünnepelte századik születésnapját. Akhurst számos angol gyarmati háboruban vett részt, többször megsebesült. A mult század végén sokáig ő szállitotta a tejet az angol királyi palota számára. Századik születésnapja alkalmából sajátkezüleg megirt gratuláló levelet kapott az angol királytól. Ezenkivül a Daily News cimü lap nagy pénzajándékot adott neki abból az alkalomból, hogy hatvan éve előfizetője a lapnak.

— **Féltékenységében pincébe zárta és éheztette a feleségét.** Becskerekről jelentik: Brankov Jován uljmai lakos házának pincéjéből nyöszörgő hangok hallatszottak ki az uccára. Erre több rendőr behatolt a pincébe, feltörték a pince ajtaját és egy ágyhoz láncolva Brankov Jován feleségét találták teljesen meztelenül. Az asszonyt kiszabaditották különös helyzetéből és kihallgatták. Elmondta, hogy három napja étlen-szomjan van a pincében elzárva, mert a férje szörnyen féltékeny volt rá és egy vélt hütlenségéért akarta igy megbüntetni. A csendőrség Brankov Jovánt letartóztatta.

— **Golyózás közben gyilkolt egy tizenötéves fiu.** Linzből jelentik: Linz mellett, Urfahr községben, szörnyü gyermekbüntény történt. A tizenötéves Josef Aumayer és a tizennégyéves Max Pazelt golyózott az uccán. A játék végén összevesztek azon, hogy ki nyert és Aumayer kirántotta zsebkését és mellbe szurta kis társát. A leszurt kisfiu haldoklik, merénylőjét letartóztatták.

Kezdődő érelmeszesedésnél a természetes »Ferenc József« keserüviz ugy az alhasi pangást, mint a renyhe emésztést gyorsan és enyhe módon megszünteti. A gyakorlati orvostudomány vezérei a *Ferenc József* vizet azért becsülik olyan nagyra, mert ez a szivbajosoknál is szabályozza a gyomor- és bélmükődést, aminek következtében az ellenállóképesség fokozódik. Kapható gyógyszertárakban, drogériákban és füszerüzletekben.

KÖZGAZDASÁG

A Vajdasági Bankok Egyesületének évi jelentése. Beogradból jelentik: A Vajdasági Bankok Egyesülete vasárnap tartotta meg Beogradban évi rendes közgyülését Bogdán Márkó egyesületi alelnök, a velikakikindai Privredna Banka vezérigazgatójának elnöklete alatt. A közgyülésen előterjesztették az évi jelentést, amely szerint az egyesületbe százharmincöt vajdasági pénzintézet tömörült. Ezeknek alaptőkéi összesen 158 millió dinárra rugnak, mig az 1927. évben kimutatott tiszta nyereségek összege 23,800.000 dinár. A vajdasági pénzintézetek közül tizennégy mutatott ki 1927. évi mérlegében veszteséget. A legnagyobb veszteségtétel a Sztaribecseji Gradjanszka Banka mérlegén szerepel, ez az intézet ugyanis egymillió kétszázezer dinár alaptőke mellett egymilliónyolcvanezer dinár veszteséget mutat ki. A takarékbetétek egymilliárdszázkilencven millió dinárra, a folyószámlabetétek pedig százkilencven millió dinárra rugtak 1927-ben.

Kedvezményes vámdijszabás Jugoszlávia és Németország között. A jugoszláv-német kereskedelmi szerződést kiegészitő ujabb egyezmény, amelyet a napokban kötöttek meg, a jugoszláv termelőknek néhány cikknél vámkedvezményt biztosit. A németek lényegesen leszállitották a tengeri és a pulyka behozatali vámját. Jugoszlávia ezzel szemben a bársony és a félbársony behozatali vámját szállitotta le.

Olaszország nem korlátozza az élelmiszerbehozatalt. A külföldi lapok nyomán Jugoszláviában is elterjedt az a hir, hogy Olaszország az olasz termelők védelmére megnehezíti az élelmiszerbehozatalt. Ezzel szemben a »Consiglio Provinciale dell Economia« olasz szaklap megcáfolja ezt a hiradást és közli, hogy a behozatali szabályok és feltételek változatlanul érvényben vannak.

Befejeződött a szerémségi szüret. Noviszadról jelentik: A szerémségi szüret befejeződött és ugy minőségileg, mint mennyiségileg kedvezőbb volt, mint a tavalyi. Holdanként 20—25 hektoliter bor termett, vagyis átlag 15 százalékkal több, mint tavaly. A Szerémségben 2.300 katasztrális hold terület van szőlővel beültetve, ugyhogy az idei termést a szakértők 70.000 hektoliterre becsülik. A minőség nagyobbrészt kiváló. Az uj bor ára szilárdan tartja magát és literenként ab pince 4—4.50 dinárba kerül.

A gyapjuvásár. Noviszadról jelentik: A Bácskában, a Bánátban, Boszniában és Dalmáciában, amely területek az ország legnagyobb gyapjupiacai, igen nagy mennyiségü gyapju van még felhalmozva és azokat kilónként, minőségük szerint, 21—24 dinárért árusitják. A szakértők véleménye szerint ezek az árak tartani fogják magukat. A jugoszláv gyapju nem kerül ki a külföldi piacokra, mert egy kiló gyapju után hét dinár a kiviteli vám.

Magyarország jugoszláv dohányt vásárol. A magyarországi dohányegyedárusitási igazgatóság elhatározta, hogy még ez idén nagyobb mennyiségü dohányt vásárol Jugoszláviában és Bulgáriában. Az egyedárusitási vezérigazgatóság erre a célra 14 millió svájci frankot irányzott elő. A magyar dohányjövedéki igazgatóság a nálunk beszerzendő dohányt azonban nem akarja készpénzben kifizetni, hanem csereképen iparcikkeket, elsősorban mozdonyokat és vagonokat akar a jugoszláv dohányjövedéki igazgatóságnak adni. Ezeken kivül kivánságra mezőgazdasági gépeket is adnak Jugoszláviának.

SZINHÁZ

Eugén Anyegin

A beogradi opera vendégjátéka

Az orosz zeneirodalom egyik legszebb alkotását mutatta be hétfőn a beogradi opera vendégszereplő társulata. *Csajkovszki*, akinek egyébként ez egyik leghiresebb müve, *Puskin* izig-vérig orosz témáját dolgozta fel operává a halhatatlan orosz költőhöz méltóan. Az előadás fénypontja *Rogovszka* asszony, a párisi orosz opera tagja volt, aki Beogradban is mint vendég szerepel.

Rogovszka asszony Tatjana szerepében hatalmas sikert aratott. Fellépése Szuboticán mindig eseményszámba megy és az az érdeklődés, amely ezuttal is megnyilvánult vendégszereplése iránt, tökéletesen indokolt. Kitünő hanganyaga már nem szorul dicséretre, játéka pedig szintén müvészi. Különösen az első felvonás változásában és az utolsó felvonásban szólójával valósággal extázisba hozta a hálás közönséget, amely lelkesen tapsolta és hivta a lámpák elé. Partnere *Ertl* volt, akit szintén előnyösen ismer már a szubotici közönség. Anyegin nehéz szerepében kitünően érvényesült kellemes baritonja és az utolsó felvonásbeli jelenete *Rogovszka* asszonnyal, az előadás legszebb momentumai közé tartozik. Ertl után szándékosan emlékezünk meg nyomban az operaegyüttes legfiatalabb tagjáról, *Borisevicsről*. Fiatal, most került ki a zeneakadémiáról, ez volt az első fellépése és Lenski szerepének alakitásától függött az operához való szerződtetése. Az operaház, az előadáson nyujtott teljesitménye után, bizonyára szerződtetni fogja ezt a fiatal énekest, akinek tisztán csengő tenorja még a lámpaláza mellett is pompásan érvényesült. Első jelenetében még kissé bizonytalannak látszott, később azonban belemelegedett és teljesen tudott uralkodni hangján, a párbajjelenet pedig igéret arra, hogy Borisevics a beogradi opera legjobb erői közé fog emelkedni. *Svilogoj* kisasszony Olga szerepében járult hozzá a sikerhez, mig *Pinterovics* asszony, aki szintén egyik kedvence lett már a szuboticai közönségnek, valamint *Vrhunceva* kisasszony, kisebb szerepükben a legjobbat nyujtották. A kitünő kórus is nagy mértékben hozzájárult az előadás sikeréhez.

Meg kell még emlékezni a zenekarról, amely a hatalmas zenemü minden szépségét kihozta. A vezénylésért elismerés illeti *Hrisztics* karnagyot.

—m. d.—

A kisasszony férje

Drégely Gábor vigjátékának bemutatója Noviszadon

Noviszadról jlentik: Szombat este mutatta be a noviszadi mükedvelő együttes *Drégely* Gábor vigjátékát, »*A kisasszony férje*«-t. *Magyar* Zoltán rendezte a darabot és ugyancsak ő játszotta Gáthy szerepét is. Magyar nagyon jó színész, kitünő rendező, intelligens és telivér müvész, akit egy mükedvelői csapat élén már nem illik dicsérni. A rendezés nagyszerü munka volt. Az első és második felvonás diszletei igen jól hatottak.

A szereposztás igen szerencsés volt. A fő női szerepet *Knézi* Paula játszotta sikeresen. Szentimentálizmusra hajlamos temperamentuma, kifinomult izlése, szinpadi otthonossága egyaránt alkalmassá tették Nelly figurájának megszemélyesitésére. Ruhái igen sikkesek és izlésesek voltak. *Szabó* Vilma kellemes meglepetést szerzett a közönségnek természetes bájával és azzal az erőltetettség nélküli játékmodorával, amely csak nagyon kevés mükedvelő erénye. *Knézi* Bözsi egy epizódszerepben volt kedves és ügyes. A férfiak közül Magyaron kivül elsősorban *Rottstein* Ábrahámot kell emlitenünk. Dorozsmay képviselő szerepében megérdemelt szép sikere volt. *Gerich* Bandi komikus szerepét kissé tulzottan játszotta. Egy epizódfigura szinpadravitelében *Hirschler* Ferenc kabinetalakitást nyujtott. Meg kell még emliteni a bájos és ügyes kis gyermekszereplőket is.

A közönség sokat tapsolt egész este és egy kellemes est emlékével távozott az előadásról.

F. J.

A szuboticai Népkör Arany János-estjének programja. A szuboticai Népkör november 14-ikén, szerdán este Arany János-estét rendez. Az est programja a következő: Arany János élete és költészete, előadó dr. Bárdos Izsó ügyvéd. Arany: A dalnok buja, szavalja Manheim Károly. Donizetti: Die Zigeunerin, Mulder: Staccato pollba, énekli Raczkó Ilonka, zongorán kiséri Kampos Etelka. Arany: Hidavatás, Hatvani, előadja Szabóné Szász Olga. Zene-szám, hegedün előadja Pálfi Lajos, zongorán kiséri Kampos Etelka. A kulturestre nincs belépődij.

A Kék postakocsi Csantaviren. Csantavirről jelentik: A csantaviri atlétikai klub mükedvelőgárdája Szabó Marci szuboticai társulatának közremüködésével november 25-én bemutatja a Kék postakocsi cimü operettet, amely Szuboticán is kivételes, nagy sikert aratott. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg Csantaviren.

SPORT

A szuboticai és a vidéki első helyezett találkoznak vasárnap Szuboticán

A Szand barátságos mérkőzést játszik a sztaribecseji Szokó-val

A bajnokság őszi küzdelmei végetértek a szuboticai kerületben és a kivételesen enyhe őszi időjárás ellenére is rákösöntött a holtszezón a sportolókra. A bajnokság kettéosztását attól a meggondolástól vezetve léptette élethe az alszövetség, hogy a csapatok — főleg a programképesek — idejét ne vegyék igénybe kizárólag a bajnoki mérkőzések, hanem maradjon idejük »kassza-meccsek« rendezésére is.

Az uj rendszert az idén alkalmazták először Szuboticán és most, hogy a bajnoki mérkőzések befejeződtek derült ki, hogy a kettéosztás valóban a kivánt cél eléréséhez vezetett: a csapatok szabad időhöz jutattak, de ezzel egyidejüleg kiderült az is, hogy a szabad időt nem tudják kihasználni.

A bajnoki mérkőzések után természetszerüleg, csak olyan program rendezésére vállalkozhatnának az egyesületek, amelyek erkölcsileg és anyagilag sikert biztositanak. A csapatoknak fejlődésre van szükségük és ezt csak komoly, náluknál erősebb ellenfelekkel való találkozások adhatják meg. Attrakciónak számitó mérkőzéseket kell rendezni azért is, hogy megnyerjék a közönség erős élesztgetésre szorulő érdeklődését és egyensulyba hozzák a klubok labilis anyagi helyzetét.

Az önként kinálkozó megoldás az olcsó és jó magyar csapatok lekötése lehetetlenné vált azzal, hogy ezek a csapatok nem kaphatnak beutazási engedélyt Ezekután legfeljebb arra gondolhatnak az egyesületek, hogy a belföldről kötnek le jónevü ellenfeleket. Ennek a megoldásnak sok hive volna Szuboticán is és az egyesületek a közönség igényeinek kielégitésére szivesen rendeznének is ilyen mérkőzéseket. Kétségtelen, hogy *Szubotica számára egyedül a beogradi vezető csapatok jöhetnek ebben a tekintetben számitásba*, mert hiszen arra gondolni sem lehet, hogy Zagreb, Split, Ljubljana vagy Szarajevó csapatainak költségterheit vállalni lehessen. A beogradi vezető csapatokkal való érintkezésre meg is ragadnak minden alkalmat egyesületeink és az alábbi példa mindennél jobban igazolja, hogy nem rajtuk mulik, ha közönségünknek még is olyan ritkán van része beogradiak vendégszereplésében.

A SzAND abban a hiszemben, hogy november tizenharmadikán a szerb hadsereg bevonulásának évfordulóján Szuboticán munkaszünet lesz, még az elmult hét keddjén táviratilag meghivta a beogradi Jugoszláviát erre a napra Szuboticára. Egész héten türelmetlenül várt a SzAND a Jugoszlávia válaszára, amelynek ugylátszik cseppet sem volt sürgős a táviratra válaszolni. A Jugoszláviától ugyan is csak most hétfőn, tizenkettedikén délután érkezett válasz a meghivásra, amelyben közli, hogy — meglehetősen sulyos anyagi feltételek mellett — hajlandó lekötni a vendégszereplést. A SzAND-nak ekkor már annyi ideje sem volt, hogy a lekötést megerősitse és a mérkőzést a legszükségesebben bereklámozza.

Kétségtelen, hogy a Jugoszlávia nincs tisztában azzal, hogy mit jelent Szuboticán egy 10—12 ezer dinár költséggel járó mérkőzés lekötése és igy nem tudja azt sem, hogy egy ilyen mérkőzést biztos ráfizetés veszélye nélkül nem lehet az utolsó órában nyélbe ütni. De a Jugoszlávia nehézkes adminisztrációja — amely már nem az első izben hozza kellemetlen helyzetbe a szuboticai egyesületeket — lehetetlenné teszi, hogy Szuboticán beogradi csapatot lássanak vendégül az egyesületek.

Ilyen körülmények között semmi jóval nem kecsegtet a holtszezón és nem is reménlhetjük, hogy a csapatok s a közönség megfelelő foglalkoztatáshoz jutnak a bajnoki szezonon kivül. Vasárnapra még egy, a helyi viszonylatban igen érdekes mérkőzésre van kilátása a szuboticai közönségnek. A SzAND ugyanis meghivta a Sztaribecseji Szokot egy barátságos mérkőzésre.

A Szoko csapatának ez lenne a bemutatkozó mérkőzése Szuboticán, ahol már kiváncsian várják a vidéki bajnokság első helyezettjét. A becseji csapat valóban az ismeretlenségből bukkant elő és lépett a nagy csapatok sorába. Ugyszólván senki sem ismerte a Szokot, amidőn bejutott az elsőosztályba és itt hétről-hétre bámulatba ejtette a sportközönsége nagyszerü szereplésével. Szinte páratlanul áll az, amit a Szoko az első félévben a bajnokságban produkált. Az ujdonsült elsőosztályu csapat végigverte összes ellenfelét és négy pont előnnyel az első helyen vezet egy olyan konkurrenciában, ahol a szombori Sport, Szoko, Szentai AK, Vrbászi SC stb. az ellenfelei.

A vidéki első helyezett bemutatkozása már csak azért is rendkivül érdekes eseménynek számit, mert az uj rendszer szerint a szuboticai bajnoknak előbb vele kell sikeresen megküzdeni, hogy elnyerje az alszövetség bajnokságát. A SzAND és a Szoko ezuttal nem bajnoki jelleggel találkoznak ugyan, de mérkőzésük mégis tul nő a szokásos barátságos mérkőzés keretein, mert a bajnokság félévében is eldönti azt a kérdést, hogy a szuboticai vagy a vidéki első helyezettnek van-e több esélye a bajnokság megszerzéséhez.

CSANTAVIR

Csantaviri AK—Topolai Radnicski 3:0 (2:0). Barátságos. Biró: Lipkovics.

PETROVARADIN

Szlovacski SK—Bacskipetrovaci Gradjanszki 2:1 (1:0). Barátságos. Mindkét csapat több tartalékkal állt föl.

Görögországi turára hivják a SzAND-ot. Szubotica bajnokcsapata már többször ajánlatot kapott görögországi turnéra. Ezeket az ajánlatokat a SzAND nem fogadhatta el részint, mert nem tudott a tura anyagi feltételeiben megegyezni, más alkalommal pedig nem volt szabad terminusa. A turát szorgalmazó görög menedzsertől a napokban ujabb ajánlat érkezett a SzAND-hoz, amely egy karácsony körül lebonyolitandó négy-öt mérkőzésből álló turára hivja meg a bajnokcsapatot. A mérkőzéseket Szalonikiben és Athénben kell abszolválni a SzAND-nak, amely valószinüleg elfogadja a meghivást és már elküldte válaszát Görögországba. Érdekes, hogy a görögök Siflis és Beleszlin szereplését akarják biztositani a turán.

Carpentier, a boxolás világbajnoka Jugoszláviában. Noviszadról jelentik: Carpentier, a világhirü boxbajnok december első napjaiban néhány jugoszláv városban, igy többek között Beogradban, Zagrebben, Noviszadon egy nagyobb társulat előadásainak keretében bemutatja boxmüvészetét. Vele egyidejüleg fellép a párisi Music Hall és a Casino de Paris több müvésze és ugyanekkor a szenzációs uj találmányt, az éterzenét is bemutatja feltalálója, egy párisi tanár.

Olcsó árak! Olcsó árak!
Fűzők, orvosi rendelésre haskötők a legmodernebb kivitelben
GUTAI-nénál
VIII., Ostojićeva ulica 32.
1115

A FÉNYSUGÁR
megtizszereződik PYRAM
növényi pasztával kezelt cipő tükrében

TÁRCA

A komámasszony

Irta Karlócai Etelka

Lelkendező üdvözléssel, titkot takaró csillogó szemekkel állította meg Csuporné a piacra sietö Nodáki asszonyságot.

— Jóreggelt — jóreggelt kedves komámasszony.

Magának is komámasszony, válaszolt foghegyen a Nodákiné, kinek az ura kömives volt az alvégen, mig Csuporné csak egyszerü favágó felesége lévén.

Borzasztó, hogy milyenek a mai jányok — kezdte a szót sietve Csuporné, nehogy elkaparintsák elöle az alkalmat — odaát voltam a felvégen, mivel hogy az uram a Darázs csizmadiánál vállalt fel egy-két öl fa betakaritását. Bizony lelkem, ha a Pistám nem inná el az eszét és az utolsó paráig haza adná a keresetét, félre is tudnék rakni belöle. Mert igaz, hogy csak egyszerü favágó, de most annak van a »szalónja« (szezónt akart mondani) és igen csak kapkodnak érte. Hogy szómat ne tévesszem, éppen arról akarok, hogy a Darázséknál... ismeri komámasszony... már hogyne ismerné azokat a tudj Isten mire olyan büszke — rátarti — csizmadiéákat...

.....?

Nem-e? Tudja a Cifra Örzse bátyja feleségének szegről-végről atyafisága is, sokat eldicsekszik velök Örzse, pedig én csak amondó vagyok, jobb volna, ha nem venné szájára a nevüket, mert csak szégyenleni való az olyan rokon, aki oly gangosan hordja az orrát, mintha hódkoros lenne. Megis mondom én szemébe az Örzsének, ha éppen ugy hozza a sora, nem szeretek olyat senki háta megett szóllani, amit szemtöl-szembe meg ne mondhatnék. Erről az oldalamról ismer már engem az alvégen mindenki, mert még a multkor is, amikor a Kapásék padlásáról ellopták a sonkákat ugy mondják, hogy a Deresék fia vitte volna el, de nem igen hihetem ezt, mert én tudom, amit tudok és azt tudom, hogy Deres András akkor éjjel a tilosba járt, csakhogy nem a padláson, hanem a Kapásné asszonyom körül tett kárt. Annak a vén bolond Kapásnak olyan süket fülei vannak, hogy tölle nemcsak a felesége csókját, hanem akár a házát is elvihetnék, azt sem hallaná meg. Gondoltam én ezt már az esküvöjük napján, hogy csak a pénz miatt lett kezes báránnyá a szép Eszter, tudta, hogy mit csinál. Nem is csoda, ha legény ölelésre vágyik a csipője, ha ugy vesszük, hát a fiatal a fiatalhoz huz — Eszter pedig husz évvel fiatalabb a hites urától — bár a menyecske huszonöt évet hajtogat, de mindig ilyen is vót... uram bocsá' meg festi is magát, akár csak egy városi dáma, talán még a kalapot is föltenné a fejére, ha nem tartana az urától, ki meg annyira még nem süket, hogy ne látná meg miben kényeskedik az ő drágalátos Esztikéje. Egyszóval az uramnak vittem a reggelit, mert az éjjel sem hált otthon, hogy az Isten verje meg azt a sok korcsma ajtót, ami ugy behuzza, hogy megvirrad mire a szállását elérné az a gazember, de akárhogy is haragszom rája, éhen veszejteni mégsem akarom. Ámbátor sokat elmondtam neki, hogy ahol az ágyad megvetették, ott keress teritett asztalt is, mert bizony én azt is tudom hogy az özvegy Baracs Kata nem azért lett korcsmárosné, hogy csak italt mérjen, kiméri az még a csókjait is. Sok fiatal asszony... már nem azért mondom, mintha én még olyan fiatal volnék, mivelhogy öregnek se érzem magam, hát tiszta szándékkal megmerem mondani, hogy sok fiatal asszony ri egy magányosságban, mig a párja, eszét is, pénzét is... no meg mi tagadás, csürés-csavarás, más egyebét is a szép özvegy Kati feneketlen bukszájában veszejti...

Jaj, lelkem komámasszony,nem fő meg a husom, nagyon sietek — vágott a szóözön közé Nodákiné, aki azért is unta már a hallgatást, mert nem birta a természete.

Ejnye no, egy-két szóm van még, azután én is megyek, engem is várnak odahaza a gyerekek. A drágáim még aludtak, pedig én nem vagyok olyan anya, aki sokáig magukra hagyja öket. Erről jut eszembe Takácsné tekintetes asszony, akinek az édes anyja az én megboldogult édesanyámnak kenyeres pajtása volt, nem volt olyan nap, hogy ne találkoztak volna — de az ura, a Fenyö Miska bácsi, hajdu lett a megyeházánál és addig oskoláztatta a jányát, hogy az még az ongorázáshoz is konyitott, azután férjhez ment egy irnok féléhez, akit később aljegyzönek választott meg a falu. Igy lett tekintetes asszony a megyei hajdu jányából. Család is lett szépen, bár nem való ilyeneknek gyerek, akik cseléd kézre adják az ártatlan csöpséget, csakhogy több idejük maradjon a pitvaroltatáshoz. Igaz az is, hogy az aljegyzö ur is sokat vadászik... a tilosba, de azért én aszondom, türjön az olyan asszony, ne pedig azzal truccoljon, hogy ő is szeretöt tart. Nekem ilyen sohse jutott volna eszembe, hej pedig még a végrehajtó is, az a fránya Denge Lajos, de, nehogy tovább adja lelkem komámasszony — még a felesége fülébe juthat, az meg amióta ráncos vén banya lett, ugy félti az urát, mint az Icig uzsorás az aranyait. Hogyisne féltené, amikor ő már a hatvanadik évét tapossa, az ura meg alig negyven éves. Javakorbéli ember! Hová tette az eszét ez a szegény asszony, hogy hozzá ment ehhez a fia féléjéhez. Most ugy kell neki — de csalja is az ura Minden soron van szeretöje. Egy csókért szivesen vár két napot — ölelésért két hetet is — néha van ugy, hogy hónapszámra elhuzza a dobra verést, attól függ, hogy milyen szép az asszony, meg milyen engedékeny. — Komámasszony tudja, hogy nem vagyok csunya száju, de ami igaz, azt még a csibe is kikaparja...

— Igaza van lelkem Csuporné... no, Isten áldja.

Várjon már, hiszen nem hallotta az egészet.... Hát ott hagytam el, hogy a Pistám a Darázséknál dolgozik és én nála jártam, — Láttam nem igen tetszik neki, hogy elmentem, rám is mordult, hogy kár volt a szalonnáért meg a fáradtságért, mert ő már jóllakott, akkor jött ki az udvarra a Darázsék cselédje is kezében étellel. Engem a farakástól nem látott s igy szólt: Pista bácsi, hoztam ki e-kis falni valót, de máskor ne csipkedjen bele ugy a mejjembe — most is fáj a helye... Csak az idegen hely meg az uram kezében levő balta miatt nem csupáltam ki a kócos haját a koszosnak ezekért a szavakért. Még csak az kellene, hogy az uramat is csuffá tegye, mint ahogy csuffá tette Laki Imre ifijurat, akire rá akarta törvénykezni a fattyuját, hogy gyerektartásra szorijja a biróság — no pedig az egész falu magára vállalhatná az apróságot nyugodt lélekkel... mert én tudok amit tudok...

.... álgya Csuporné — szólt rohantában Nodákiné, eszébe jutva ismét a hus, ami aligha föne meg cbédig, ha nem hagyja faképénél a lelkem komámasszonyt.

KÉPES VASÁRNAP — TÁRSADALMI KÉPES HETILAP
Szerkeszti: CSUKA ZOLTÁN

VAJDASÁGI IRÁS — A KÉPES VASÁRNAP mellékletében független irodalmi szemle
Szerkeszti: SZENTELEKY KORNÉL

A KETTŐ EGYÜTT: 52 OLDAL AZ ÁRA CSAK 5 DINÁR

A világ eseményei friss képekben a „Képes Vasárnap" minden számában

Sándor Pál: „Raszkolnyikovszibérliában" c. eredeti nagyregénye a „Vajdasági Irás"-ban

Minden vajdasági magyar legszentebb kulturkötelessége nyelvének továbbfejlesztése, a vajdasági magyar írókat támogatni!

1929-es reklám fali- és zsebnaptárak
bokkal és nyomással
Karácsonyi- és ujévi lapok
Karácsonyi papíráruk
Karácsonyfadiszek
rendkivül nagy választékban
RUDOLF POLAČEK, ZAGREB
Jurišićeva ulica 24
Papirnagykereskedés, képeslapkiadás, naptárkiadóvállalat
Kérjen árajánlatot!

Subotica,
Aleksandrova ulica 5. — Bárány-szálló mellett

Ha KÖNYVSZAKERTORE lesz szüksége irjon Borbély L. Novisad, postafiók 75 cimre

1929. évi
Minerva-naptárak
elkészültek
és azonnal szállithatók!
Ha még nem rendelt belőlük,
azonnal küldje be
naptárrendelését
Szállitás a rendelés sorrendjében!
Minerva-nyomda R.-T.
Szubotica

Gyermek-mellény prima gyapjuból . . . 32·–
Női mellény, selyem kidolgozással . . . . 95·–
Férfi pullover hi nalája gyapjuból . . 90·–
Selyem schál szép mintázással . . . 16·–

Nagy árleszállitás
BRAĆA
LITTMANN-nál
Szubotica, (Huspiac)
Prima pulloverek és kötött mellényekben nagy választék

1000 yardos cérna . . 9·50
Női keztyü, bélelt minden szinben . . . 18·–
Férfi tri ókeztyü jó minőségben . . . . 13·–
Női bőrkeztyü, jó minőségben . . . . 49·–

NYILT-TÉR

Elveszett

női nyaklánc egy aranykereszttel és két amulettel

amelyik egyike 2 flanelldarab közé van varrva. A becsületes megtaláló a lánc teljes értékét megkapja. A láncot a *Bácsmegyei Napló* kiadóhivatalába lehet beszolgáltatni. 11999

KÖZSÉGI ELŐLJÁRÓSÁG BÁCSKA-TOPOLA.

br. 9071—1928.

Hirdetmény

1. Bácska Topola község árlejtést hirdet 12 öltöny téli ruha és 8 köpeny szállitására a rendőrlegénység részére. Az árlejtés f. év november 19-ikén d. e. 10 órakor fog megtartatni. A kellően felbélyegzett ajánlatok 10.000 dinár óvadékkal együtt a község pénztáránál nyujtandók be.

2. Bácska Topola község előljárósága f. hó 18-án d. e. 9 órakor megtartandó szóbeli árlejtésen készpénzfizetés ellenében elad egy jókarban levő batárt (üveges hintót).

3. Bácska Topola község előljárósága f. hó 18-án d. e. 10 órakor megtartandó szóbeli árlejtésen készpénzfizetés ellenében elad egy nagy fekvő mázsát.

Bácska Topola, 1928 október 12.

Dimitrijević s. k.
jegyző

12005

Iskolatáskák vászonból . . . **25 din.**
valódi bőrből **80 din.**
Iskolamappák és aktatáskák valódi tehénbőrből . . . . . **90 din.**

Utazó-bőröndök és legmodernebb női ridikülökből óriási választék olcsó, leszállitott árak mellett

Schlager Henrik bőröndös és bőráru specialistánál
Subotica, Aleksandrova ul. 1
Viszonteladóknak árengedmény!

Nyilatkozat

Igen tisztelt vevőink és érdeklődőink szives tudomására hozzuk, hogy Vel.-Becskereken saját fiók létesitését határoztuk el, hogy ilymódon az érdeklődőket jobb és egyszerübb kiszolgálásban részesithessük.

Üzleteket lekötni részünkre tehát kizárólag fiókunk, illetve annak vezetője STEINITZ GUSZTÁV ur, ezidőszerint Aleksandrova ul. (Főucca) 41. I. emelet, jogosult és ezért mindenki érdeklődésével ezen cimre forduljon.

A legközelebbi napokban tudomásul fogjuk adni ehelyen üzletünk megnyitásának pontos idejét, mely alkalommal egyuttal a HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYTON-SHUTTLEWORTH és INTERNATIONAL HARVESTER COMPANY MC CORMICK CHICAGO gyárak összes készitményei kiállitásra kerülnek.

Auš i drugovi k. d.
HOFHERR-SCHRANTZ-CLAYON-SHUTTLEWORTH
NOVISAD.

12001

A világhirü Mautner MAGVAK

Kaphatók a vezérképviseletnél VELIMIR LEDERER cégnél, Subotica, Manojlovićeva ulica 7. Telefon 628.
Kérem rendelését mielőbb feladni, hogy a pontos szállitásról idejében gondoskodhassam.

Kozmetikai szalon
Tulajdonos: Dr. VÉCSEI JENŐNÉ
Különleges arc- és bőrápolás, az összes arc- és szépséghibák gyógyitása villany és kvarcfénykezelés, paraffin therapia
Subotica, Ciril i Metod trg 5. Tel. 539
10334

Értesités

A legujabb eredeti párisi ruha- és kabát-
modellek és szabásminták megérkeztek
és azok a m. tisztelt hölgyközönség rendelkezésére állanak
CÉRNAY AMÁL
angol és francia női és gyermek divatszalon
Subotica, IV. Zlatarićeva (Mátyás) **ul. 10**
11940

Önálló fa- és szénkereskedő
a szerb, magyar és német nyelvet bírja, mérlegképes könyvelő, **a Bánátban jól bevezetve** családi okok miatt házát és esetleg telepét eladná, megfelelő
állást vállal
Szives megkeresések „KERESKEDŐ“ jeligére a kiadóhivatalba kéretnek 12003

Téli divatujdonságok
szövetek, téli kabátanyagok, flanellek stb. nagy választékban legolcsóbban kaphatók
BERGER GYULA
kézműárnüzletében Subotica, Terezijina ulica 3.
9358

Jugoszlávia legolcsóbb divatszalónja
WEINERT HERMANN Subotica,
I., Strossmajerova ulica 16.
Arak: köpenyek, kosztümök 200 dinártól
ruhák . . . . . 100 „
aljak, bluzok, pongyolák 50 „
813 Elsőrendü, izléses és szép munkák garantálva

A FÉRFI, A NŐ ÉS A FILM

LÁSZLÓ FERENC REGÉNYE

62

Nyugodtan próbált gondolkozni. Talán Lili tett valamit az érdekében?... Ezt nem tartotta valószinünek... Hiszen azóta, hogy Lili Hollywoodba ment, megszakadt köztük minden érintkezés. Egyetlenegyszer sem irt neki Lili, talán már nem is gondol rá... A könnyen csüggedő, de ép olyan gyorsan bizakodó emberek szeszélyes hangulat-változásával inkább hitte azt, amit ez a hivatalos levél állitott: valaki végre elolvasta szcenáriumát és rájött, hogy abban csodálatos lehetőségek vannak, amelyekkel uj monumentális filmet lehet teremteni... A szcenáriumot bizonyára valamelyik német rendező vagy színész vitte magával Amerikába, valaki, aki ambicionálja ennek a nagy filmnek a megcsinálását... Hát mégis igaz volna, hogy a tehetség minden körülmények között érvényesül?...

Mindennél erősebben ujjongott Dérben egy érzés: felülkerekedett!... Amikor már mindenről lemondott, váratlanul megnyiltak előtte a legcsodálatosabb lehetőségek... Megszabadul Kővártól, az unalmas vidéki redakcióból és ismét előtte az egész világ, a siker, a hir, a pénz, mindaz, amit végleg elvesztettnek gondolt... Valóban csoda történt vele, néhány perc alatt megváltozott az egész élete...

Lázas türelmetlenséggel fogott az utazás előkészitéséhez. Utlevél, amerikai vizum, hajójegyek... Mindez sok munkát és gondot okozott, de mit bánta ezt Dér, amikor végre megint volt célja az életének, amikor vágyainak megvalósulásához közeledett minden lépéssel... A kővári korhelyek hiába keresték éjszakánkint a Koronakávéházban, Dér könnyen lemondott az italról és éjszakázásról. A dollárokkal takarékosan bánt és józanul, boldog optimizmussal készült az uj életre. Dér Géza teljesen megváltozott ezekben a hetekben... Ujra az a bizakodó, boldog ember lett, aki valamikor fiatal ujságiró korában volt, amikor még csorbitatlan hittel érzett erőt a világ meghóditására... A csüggedés, lemondás, kétségbeesés és közöny lidércei milyen messze voltak már tőle, csak akaratot, önbizalmat, boldog reménykedést érzett most!

Az egyetlen érzés, ami kissé nyugtalanitotta, a Lilivel való találkozás félelme volt... Csalódott szerelmének sebe most már begyógyult, a sajgó fájdalom már csak rossz emlék volt, de félt, hogy a lánnyal való találkozása ujra felbolygathat mindent... A közöny páncéljával vértezte fel magát és elhatározta, hogy Hollywoodban épugy kerülni fogja Lilit, ahogy Berlinben kitért az utjából... Ennek a szerelemnek most már vége, botorság lenne felujitani a rég kihült barátságot... Most már egyenrangu félként jelenhet meg a lány előtt, ha mégis találkozniok kell, nem fogja ujra érezni az elhagyott, nyomorgó ujságiró és a diadalmas, beérkezett filmszinésznő között tátongó megalázó távolságot... Elégtétellel gondolt arra, hogy büszkén, fölényesen nézhet most már Lili szemébe, a független, beérkezett ember biztonságával, akinek sikerült a saját erejéből elérni ugyanoda, ahová a lány csak mások támogatásával jutott el... Dér érezte, hogy ha Lili nem is közömbös neki, de a szerelem végleg elmult, teljesen megölték a csalódások és szenvedések, amiket a lány okozott...

Dér Géza Kővár bámulatától kisérve indult el a tengerentuli utra... Az »Uj Hirek«, amelyben eddig ő irt mások karrierjéről, most már az ő sikeréről számolt be és ugy bucsuztatta »a lap éveken át volt értékes oszlopát«, mint aki a kővári szerkesztőség iróasztalától egyenesen a világhirnek csak szerencsés kiválasztott tehetségek által járt utjára lép... Dérnek még ezek a frázisok is jól estek és egészen elérzékenyült a szerkesztőségi bucsuvacsorán, amelyen még legközömbösebb kollégái is szokatlan tisztelettel bántak vele. Dér Géza még sohasem volt ünnepelt hős, mint ezen az estén és bőkezü igéretekkel hálálta meg kollégáinak ezt az ünneplést, fogadkozva, hogy gondolni fog rájuk, ha sikerül kint Hollywoodban beérkeznie az elismert filmnagyságok közé... A kollégák alighanem maguk is gondoltak ilyen eshetőségekre és az önzésnek is nagy szerepe volt ennek a bucsuvacsorának a megrendezésénél.

Milyen boldogitó volt Kővárnak most végleg hátat forditani, megszabadulni a gyülöletes kisvárostól, amelybe a kényszer egyszer visszahozta... A vonat sebes iramban szakitotta el a régi életétől, a szenvedésektől, lemondásoktól, az egész multtól... Az óceánjáró fedélzetén aztán teli tüdővel lélegezte be Dér a friss tengeri levegőt, amelyet egy szabadabb, boldogabb élet megnyugtató légkörének érzett... A fedélzeten már az első nap egy fiatal nőre lett figyelmessé. Magas, karcsu, szőke nő volt, Dér nem tudta megállapitani, hogy lány-e vagy asszony. Az alakjában és a puha mozdulataiban volt valami asszonyos, de az arca, a kék szemeinek ártatlan tekintete végtelenül bájos és lányos volt... Dér ugy lett rá figyelmes, hogy hallotta, amikor az egyik tengerésztisztnek az ismeretlen nő azt mondotta, hogy Los Angelesbe utazik. Dér felfigyelt és látta, hogy a nő kezében mindenféle film-szaklapok vannak: német, francia és amerikai képes film-lapok. Most már érdekelte ez a nő, aki ugyanoda igyekszik, ahová ő és bizonyára hasonló céllal...

A vacsoránál megismerkedett a nővel, aki elmondotta, hogy Los Angelesbe megy, mert a filmnél akar szerencsét próbálni. Francia nő volt: Lucy Blanche-nak hivták és Dér hamarosan azt is tudta, hogy fiatal özvegy. A férje jómódu párisi kereskedő volt és egy évi házasság után hirtelen meghalt. Lucy Blanche már mint fiatal lány filmszinésznő akart lenni, amiben azonban egy ráerőszakolt házasság megakadályozta. Most, hogy az ura váratlanul meghalt, pénzzé tett mindent és függetlenségét arra használja fel, hogy megpróbálja megvalósitani régi tervét. Mindössze tizenkilenc-husz éves lehetett, csak ez a félig még gyerek, félig már asszony, aki bájos közvetlenséggel mondott el magáról mindent már az első órában. Dér csodálkozva nézett rá:

— És nem fél egyedül nekivágni a nagy utnak és a nehéz küzdelemnek az érvényesülésért? — kérdezte. — Ennyire bizik magában?

(Folyt. köv.)

Ne járjon autón a hentesboltba, mert az autó ráz. — Vegyen felvágottat **Vukov Miskánál.** Az ár ott mindent megmagyaráz. **Disznóhus 17, felvágott 28 din.** Rudics-utcai hentesbolt

Veszek
100-120 HP félstabil gőzgépet
kondenzációval és tulmelegitővel, jó karban
GRUBER F. mérnök, NOVISAD
Vojvodjanska ulica 13.
12702

SZIFILISZ
gyógyitható
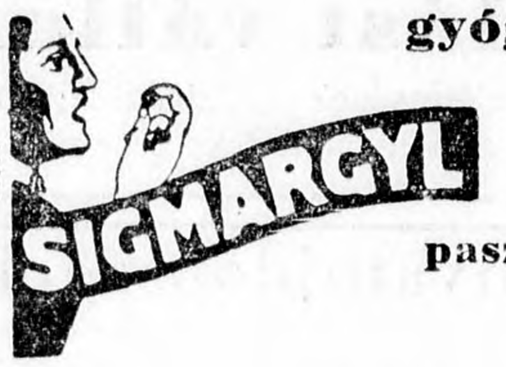

pasztillákkal
12011
Dr. Pomaret párisi tudós legujabb találmányával. A Közegészségügyi Minisztérium által 43367. szám alatt engedélyezve. Ismertetést 1 dinár bélyeg ellenében küldök
JOSIF PANTIĆ BEOGRAD, Kr. Natalije 5.

Elsőrendü válogatott étkezési
BURGONYA
jutányosan kapható
LEDERER EMIL
gabonakereskedőnél SUBOTICA. — Telefon 40.
Fra Ješe trg 12. Barátok temploma mellett.
12012

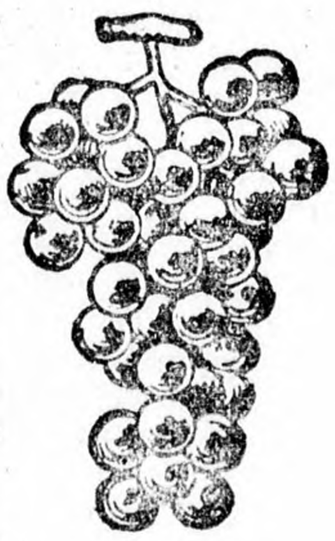
Legjobb minőségü
ültetésre
jól válogatott
megbizható
kitünő bor-
és csemege-
szőlőoltványok
kitartó amerikai alanyokon oltva, igen erős gyökérzettel, mérsékelt árban kaphatók.
Kérjen árjegyzéket.
Gyorgyevics Mihajlo
szőlőoltványtelep-tulajdonos
Noviszad, Kiszácsi ulica 10
10020

WEITZENFELD I DRUG
Telefon 192 SUBOTICA Telefon 192
Zsineget, gabonás és lisztes zsákok, vízmentes ponyvák, szőnyegek, linoleumok, butorszövetek és egyéb kárpitos cikkek legolcsóbb bevásárlási forrása. Kérjen árajánlatot. Külön felhivjuk a t. vásárló közönség figyelmét nyugágyainkra, amelyek a legjobb anyagból vannak összeállitva és a legolcsóbbak az egész környéken

KINTORNA

— Látja, Pista, tegnap háromszor táncoltam magával. Most már elhiszi, hogy szeretem?

— Hát ez a szerelem bizonyitéka?

—Az ám! Látná csak egyszer magamagát, ahogy táncol!

*

— Te, mondd, hol van a Katz?

— Karlsbadban gyógyittatja a gyomrát.

— Én emlékszem arra, amikor jó volt neki a szódabikarbóna is.

*

Az agglegénytől megkérdik:

— Miért akarsz te éppen egy dadogó asszonyt elvenni?

— Számitásból, fiam. Mikor éjjel későn jövök haza és ő majd veszekedni akar, én már régen aludni fogok, mikor az első szót kimondja.

*

A kislányt felelősségre vonja az édes anyja:

— Mi történt veled, Mariska? Miért lukas az egész ruhád?

— Boltot játszottunk, anyukám és én voltam az ementáli sajt.

*

Két gyerek nézi a pályaudvaron a vonatokat. Az egyik megszólal:

— Én nem tudom, hogy miért kell a postakocsit mindig előre tenni, a mozdony mellé.

— Egyszerüen azért, hogy a levelek hamarabb érkezzenek meg.

*

Párbeszéd a kávéházban.

— Képzeld csak, az a szegény Hauer tegnap meghalt.

— Dehogy szegény! Amihez nyult, az mind aranynyá vált a kezében. Alig biztositotta be a mult évben a házát, már le is égett. Azután balesetbiztositást csinált és egy hétre rá eltörte a lábát. Most pedig két hét előtt csinált egy életbiztositást és tegnap már meghalt. Ez csak szerencse!

*

Brumzala meséli egyik ismerősének:

— A feleségemet tegnap majdnem meggyilkolták.

— Ne mondja?

— De igen. Mikor hazamentem, a lépcsőn találkoztam Daliával, aki éppen jött lefelé. Most képzelje el, amilyen erélyes ember vagyok, micsoda bajt csinálhattam volna, ha véletlenül öt perccel előbb megyek haza.

*

Veres urat megkérdik a vendéglőben:

— Parancsol még egy pohárral?

— Nem köszönöm, most már csak a telefónkönyvet kérem, mert szeretném megtudni, hogy hol lakom...

*

Két nő beszélget:

— Hallom, ismét férjhez mész. Ki az az ember?

— A nevét nem tudom, csak annyit, hogy tőzsdés és sok pénze van.

*

Kosztos: Meg kell mondanom önnek, hogy reggel a tejben egy egeret találtam.

Háziasszony: Istenem, szegény állat. Remélem még életben volt?

*

Brumzala feleségül vett egy feltünően kis nőt. Egyik barátja megkérdi tőle:

— Mért nem vettél feleségül nagyobb nőt?

— Mert két rossz közül a kisebbet kell választani.

Karácsonyra
ajándékul tepmlomoknak
BETLEHEMEK
különféle kivitelben és árban kaphatók
és azonnal megrendelhetők
F. Bachinger képkeretező és aranyozó cégnél
Subotica, Aleksandrova ul. 13
734

ELONYOMDÁT
legmodernebb stilü rajzokkal és kellékekkel legolcsóbban szállit
LEOPOLD SÁMUEL, SENTA
modern elönyomdaberendezé i gyára
Relief-festéshez való festékek, porok és kellékek kaphatók

Amint megkezdi
a szerb nyelv ujrendszerü tanulását
már is beszélhet
szerbül, mert gyakorlati alapon
Berlitz—Gouin egyesitett
rendszerei alapján irta meg
Vujkovics Marica
Szerb-magyar nyelvkönyvét
Ára 30 dinár, portóra 2 dinárt küldjön
Szállitja:
Minerva R. T. könyvosztálya
Szubotica

Fiatalos üdeséget, termés etes bájat kölcsönöz a
Daruváry-crème
alandó használata a
A modern és tudományos kozmetika legtökéletesebb vivmánya fol ok, szemölcsök, szeplők, kiütések, orrvörösödés és egyéb arctisztátalanság ellen. Számos elismerés. — Készités és postai szétküldés:
BLUM gyógyszertár, Subotica
Állandóan raktáron:
Martonos Sava Jakovjev, Berényi Delső, Nemeth Antal, Papp József, Kolss Jenő, Szeleres Antal
Martonos Popov Lázár, Barát Kálmán
Šupjak: Samm István, Káposzta Antal, Sevan Vujić
11609

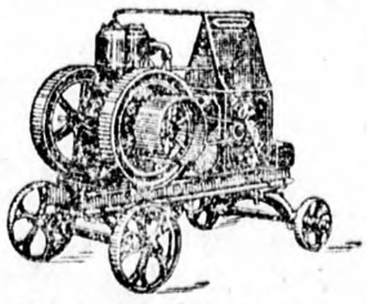
Akar üzemében megbizható és olcsó üzemerőt? Szerezze be az eredeti
„SLAVIA“
BENZINMOTORT
2—10 lóerőig.
Készletben lokomobil, stabil és körfürésszel szerelve
Minden motorhoz megfelelő cséplőgép.
2 évi jótállással.
Parík Testvérek, Napajedla, Č. S. R. gyártmánya
Vezérképviselőség Jugoszláviában
Ljudevit Ambruš
Zagreb, Sajmište 2
Látogassanak meg az oszijeki mintavásáron.
2062

Győződjék meg, hogy elsőrangu árut is vásárolhat olcsón!
Prima sertéshús 17 din., zsirszalonna 21 din., háj 23 din., zsir 24 din., füstölt kolbász 20 din., felvágott 28 din.
MISKA VUKOV, Subotica
11443 Rudićeva ulica (Gyümölcspiac) 2

LIFKA-MOZI

Szerdán utoljára
a nagy sikert aratott csodálatos szépségü keleti filmjáték:
Abdul Hamid háremtitka

Csütörtöktől vasárnapig
RAMON NOVARRO
ezidei első világattrakciója
Heidelbergi diákélet
Poetikus filmjáték egy trónörökös és polgárlány szerelméről. — Rendezte: **LUBITSCH ERNŐ**

11962

Ernyők
nagy választékban, alakitások, javitások legolcsóbb árban
STEIN nél
Subotica. — Kiskápolnánál

Halló! Halló!
Külföldi utazásom előtt az összes raktáron levő legdivatosabb **filc, velour** és **bársony kalapjaimat** a legolcsóbb árban
kiárusitom
Tekintse meg kirakataimat. Tessék meggyőződni. Bareth-sapka negyven dinár
BLEIER RÓZSI
női kalapszalónja, **Senta**
Pašićeva ulica 6. (Szawelh-féle sarokház) 11496

Ne menjen külföldre lábbajával
mert **olcsóbban és jobban** készit bármilyen **beteg v fájós lábra cipőt**
Klein Jenő
orthopäd-cipész
Szubotica, barátok temploma során
Kivánatra házhoz megyek

KÖLCSÖNKÖNYVTÁR és ANT.QUÁRIUM
Szubotica, Štrosmajerova 16. 10520 **(Huspinc)**
ELAD és VESZ
jó állapotban levő használt könyveket.
Könyvtárakat bizományba eladásra elfogad. Könyvek már 2 dinartól kaphatók.

LEVELEZÉS

O. L. S. jeligére levél van a kiadóban. 11714

Halló! Nem mindennapi jó anyagi viszonyok között élő férfi keres lakást kellemes életre vágyó hölgynél. Előnyben a határozottan tüzes temperamentumuak. Teljes diszkréció. Teljes cimü leveleket »Ördög« jeligére a kiadóba kér.

FOGLALKOZÁS

Haskötők orvosi rendelésre, füzők, melltartók a legolcsóbb árban, vidékieknek a megrendelés napján elkészülnek. Stein, Subotica, a kis kápolnánál. 11993

Birósági tisztviselő állását megváltoztatná, állást keres ügyvédi vagy közjegyzői irodában. Megkeresések »Praksis« jeligére kiadóba kéretnek. 11995

Gyógyszerész-assistenst szerb, magyar, német nyelvismerettel keresek. — Belépés megegyezés szerint M. Ivačković gyógyszerész, Vel. Kikinda. 11703

Hölgyeim! Kabát- és bundabéléseiket és most készülő ruhákat csak »Heléna« mühimző vállalatnál (Pašićeva 7) himeztessék, mert a legdivatosabb minták és legmodernebb gépeink minden igényt kielégitenek. 11930

Gyógyszerész gyakornok három évi gyakorlattal állást keres. Ajánlatok »Önálló munkaerő« jeligére a kiadóba kéretnek. 11985

Varrónő többévi gyakorlattal házhoz ajánlkozik. Esetleg vidékre is. V., Ravna ulica 14. 11954

Intelligens, magyarul és németül beszélő kisasszony, éves bizonyitványokkal 1 vagy 2 gyermek mellé állást keres. Cim a kiadóban. 11987

Melyik urinő venne magához intelligens, idősebb leányt, aki a főzés megtanulása céljából a konyhában segitene. Cim a kiadóban. 11988

Fahivatalnok, szerb, magyar nyelvtudással, irodai munkára is alkalmas, állást keres. Elmenne fatelepre vagy irodába. Cim a kiadóban. 11989

Áltere, geprüfte Kindergärtnerin sucht Stelle zu Kindern für sofort. Gefl. Anträge erbeten an die Administration unter »Tüchtig.« 11984

Ápolónői állást keres magyar anyanyelvü leány. Cim a kiadóban. 11959

Husfüstölést vállalok. — Weisz Sándorné (Müllerné) Kvaternikova ul. 8. (Kőhid ucca). 11896

Jól bevezetett csokoládégyár keres megbizható és agilis helyiképviselőt. — Ajánlatok a referenciák és eddigi müködés megjelölésével »Kaution P—1256« jeligére az Interreklam d. d. Zagreb, Marovska 28 cimre küldendők. 11966

Házvezetőnőnek elmenne, magányos urhoz, vagy beteges urinő mellé, jó háztartásbeli fiatalabb nő. — Ajánlatokat a noviszadi kiadóba kér. 11972

Erzieherin mit Jahreszeugnissen sucht Stelle in gutem Hause. Unter »Gutes Heim« in die Administration. 11962

Ügyes órássegédet keresek, vésni tudó előnyben. — Scheuerer órás, ékszerész, Sombor. 11858

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy szó 1 dinár, vastagbetüs és cimszó kétszeresen számit. Legkisebb apróhirdetés ára 10 din. Csak felbélyegzett jeligés leveleket továbbitunk Kérdezősködésekhez válaszbélyeg mellékelendő.

IDOL KREM

állandó használata biztosan
megóvja

romlástól 11363
CIPŐJÉT
Használatával saját érdekét szolgálja!

Klienseink óhajára
minden szerdán közlünk köszönőlevelet a **Figol**-ról

Dr. Semelić gyógyszertár, Dubrovnik 2

Köszönetet kell, hogy mondjak Önnek a kiváló FIGOL gyógyszerért, amelynek kiváló hatásáról nemcsak én, hanem még sokan mások is, nagy örömünkre meggyőződhettünk. A megrendelt 3 üvegből 2 üveggel használtam eddig el, nagyszerüen érzem magam és rossz hallásom is jelentékenyen megjavult. A harmadik üveg elfogyasztása után ujabb küldeményt rendelek. *Betegségem 6 éven át kinzott* és az elfogyasztott 2 üvegtől majdnem teljesen felgyógyultam. Ismételten köszönöm ezt a csodás szert és ajánlom magam

Tropovci, 1928 junius 11.

teljes tisztelettel
Josif Lažar

A fent felsorolt betegségeken kivül a FIGOL biztos gyógyszer még az emésztőszervek bármilyen megbetegedésénél, gyomor-, bél-, vese- és májbajoknál, fejfájásnál, álmatlanságnál és aranyérnél.

A FIGOL-t gyártja és postán utánvéttel küldi:

Dr. Semelić gyógyszertár, Dubrovnik 2

Ára: 3 üveg 105 dinár, 8 üveg 245 dinár, p óbaüveg 40 dinár

Miért?
kinozza magát és gyermekeit ricinusszal vagy más keserü szerrel, amikor a gyomorfás tüneteit a **LAKSIT**-csokoládé. **A LAKSIT** ize és s a a kellemes, mint a legfinomabb csokoládé és semmiemü fájdalmat nem okoz. Elsőrendü szervezetanyokat is, akik állandó szédelgésben szenvednak **LAKSIT** a legolcsóbb szer, mert egy doboz 12 csokoládéval, amely 12-szeri használatra elég, 10 dinárba kerül. Többféle hashajtó és koládé van forgalomban, azért kérjen kifejezetten **LAKSIT-csokoládét.** Kapható minden gyógyszertárban és drogeriában

Kérje a legközelebbi gyógyszertárban.

VÁROSI MOZI

Szerdától—vasárnapig
Ismét egy sláger müvészi játékkal
CHICAGO
egy házaspár tragédiája
Főszereplők:
Várkonyi Mihály
Philips Haver és Virginia Bradford
Rendezte: **Cecil B. Le Mille**

VÉTEL-ELADÁS

Eladó jókarban levő Hupfeld Phonolist konzertzongora. — Megtekinthető Jaša Tomić (Módos) 297. hsz. 11966

Rózsaburgonyát métermázsánként 60 dinártól 110 dinárig szállitok. Danilo Ivkov, Sztapár (Bácska). 12006

BAB
tarka, kg.-ként Din. 7-ért kapható Fuchs & Co. Subotica, Vilsonova 11. 12014

Szalvátoros üvegeket, literest és félliterest, keresek megvételre. Andrija Schwarz Subotica. 12007

Hofherr-Schrantz gyártmányu 25 éves, huzatos gőzlokomobil, Hofherr-Schrantz gyártmányu 25 éves cséplőgép, 12 lóerős használt szivógázmotor, generátorteleppel, komplett, 3 lóerős petróleummotor, kukoricaszár-tépőgép eladók Megérdeklődhetők és megtekinthetők Agrikulturánál, Sombor. 10282

8 HP fogaskerekes magánjáró és 54 collos cséplőszekrény Clayton-Shuttleworth gyártmány, 23 éves kitünő üzemképes állapotban, más vállalkozás miatt eladó. Felvilágositás: Agrikultura, Sombor. 10281

Patkány, egeret véglegesen kiirt egy éjjelen át hires »Express« irtószerünk. 40 és 60 dináros dobozok. Ki nem bizik állitásunkban, kérje utólagos fizetés ellenében. »Wertheim« irtószervállalat Zagreb, Marovska 16. 11430

Mülábak
mükarok, gyógyfüzők, támgépek betegtoló-kocsik, Schönbrunnál, Szubotica, Paje Kujundžićeva 20. 3756

Házam Szentán jóforgalmu füszerüzlettel, nagy portával, eladó. Cim a kiadóban. 11860

Szép fekete, jóhangu zongora eladó. Cim: Poštanska ul. 11. 11931

Rózsaburgonyát, legolcsóbban szállit Daniló Ivkov, Stapar. 9657

Ne üljön fel
utánzatoknak, mert
rengeteg üzelő anyagot
takarit meg, ha kályhájára
„VULKAN“
csövet szereltet fel.
Kapható kizárólag
Kovács Ferenc
háztartási felszerelési üzletében
Lifka mozi épület 11912

Hölgyek! Leányok!
Szép kézimunkára bárkit megtanitok 20 dinárért
Miloš Obilićeva ul. 1. 11998

Burgonya
rózsa, fehér és Woltmann vagónszámra kapható
Friedmann & Sterk cégnél Zagreb
Vlaška ul. 53 - telefón 2035

Legolcsóbb napiáron adunk elsőrendü
MARHABELET
sózott sima vastagbelet, sertés- és lóbelet, juh-seitlinget
JUGOCRIJEVO
Zagreb, Klaonička 9
Tel. 60-91 11866

Uj! Uj!
Svájci Ementhali
francia Roquefort
olasz Belpaese
Engros—Detail
Manó Sugar
Telefon 47 8757

KÜLÖNFÉLE

Butorozott szoba 1 vagy 2 személynek, esetleg ellátással kiadó. Vilsonova ulica 47. (Pravni fakultet mellett.) 12010

Van szerencsém a t. közönség tudomására hozni, hogy Bárányköz 6. sz. alatt cselédelhelyező intézetet nyitottam. Elhelyezek mindenféle férfi és női személyzetet. Kérem a tisztelt közönség szives pártfogását. Özv. Németi Lászlóné. 12025

Szép, nagy, száraz butorozott szoba a villanyteleppel szemben havi 250 dinárért azonnal kiadó. Cim: Paje Dobanovačkog ul. 3. Házmesternél. 12024

Fényképészeti müterem 15.000 dinárért azonnal átvehető. Farkas fényképész, Titel. 11276

Keresek vendéglőt bérbe vagy elszámolásra. Ajánlatok Schmolka hirdetőirodába Novisad küldendők.

A szerkesztésért felelős dr. FENYVES FERENC. Nyomatott a kiadótu lajdonos Minerva r.-t.-nál. Felelős k iadó: FENYVES LAJOS Szubotica.

12000

MEGNYILIK

folyó év november 15-én a csirkepiac sarkán, az ujonnan épült
Konen-palotában a

»NÉPÁRUHÁZ«

rőfösáruk különleges szaküzlete

Rendkivül nagy előnyt jelent mindenkinek, ha a **Népáruházban** vásárol, mert szükségletét rendkivül olcsón, a legkivá.óbb minőségben szerezheti itt be.

Vételkötelezettség nélkül

tekintse meg az uj **Népáruházat** mindenki, akinek **vászonra, kanavászra, festőre, sifónra, barhetra, szövetre, cejgra, bélésárura, kendőre stb.** van szüksége.

Részletre is vásárolhat amerikai rendszer szerint ebben a Jugoszláviában egyedülálló üzletben. Az áru már 10 dinár lefizetése e lenében a vevő birtokába megy át és mégsem fizet semmivel se többet, mintha készpénzért vásárolna. Használja ki mindenki az alkalmat, akinek rőfösárura van szüksége, mert most a legelőnyösebben és a legolcsóbban vásárolhat.

Isten áldása a népre!

NÉPÁRUHÁZ SUBOTICA

A MAGYAR KÖNYVKIADÁS ESEMÉNYE:

A PANTHEON 15 KÖTETES MODERN REGÉNYSOROZATA

A KIVÁLASZTOTTAK

KORUNK LEGKITÜNÓBB IRÓINAK LEGUJABB ÉS LEGERTÉKESEBB MÜVEI

Havonta két kötet jelenik meg a következő sorrendben

1. *Hauptmann:* A Démon. (A német Wanda c. kiadással egyidejüleg jelenik meg.)	*1928 November*
2. *Kessel:* A rongyos hercegek.	
3. *Wassermann:* A Maurizius-ügy, I.	*December*
4. „ A Maurizius-ügy, II.	
5. *André Gide:* Pásztorének. — Isabelle	*1929 Január*
6. *Werfel:* Az érettségi találkozó.	
7. *Conrad:* Öregek és fiatalok.	*Február*
8. *Schnitzler:* Teréz.	
9. *Mauriac:* Sorsok.	*Március*
10. *Walpole:* Harmer John pünkösdi királysága.	
11. *H. G. Wells:* Mr. Blettsworthy a kannibálok szigetén. (Wells legujabb regénye.)	*Április*
12. *Meyrink:* A nyugati ablak angyala.	
13. *Knut Hamsun:* Csavargók, I.	*Május*
14. „ „ „ II. (Knut Hamsun legujabb müve.)	
15. Eredeti magyar regény, az 1929. évi Mikszáth Kálmán-pályázat dijnyertes regénye.	

A KIVÁLASZTOTTAK

egy-egy kötetének bolti ára: füzve **24** dinár, vászonkötésben **36** dinár. Aki legkésőbb karácsonyig megrendeli az egész sorozatot, a köteteket

füzve **19 dinár,** vászonkötésben **28 dinár**

kedvezményes árban kapja. A kedvezményes előjegyzés nem jár semmiféle **anyagi** megterheléssel, mert havonta csak két kötet árát kell kifizetni. A majdnem 50%-os kedvezményen kívül az előjegyzők a sorozat ***meglepetésszámba menő 15-ik kötetét teljesen ingyen kapják.*** A páratlan kedvezményben mindenki részesülhet, aki az idemellékelt rendelőlapot kiállítja és beküldi vagy a Bácsmegyei Napló bármely árusitójának átadja. Ne mulassza el a kedvező alkalmat, mert az Ön könyvespolcáról sem hiányozhat

A KIVÁLASZTOTTAK

nagyértékü, érdekfeszitő regénysorozata

MEGRENDELŐLAP

T. Bácsmegyei Napló kiadóhivatala

Subotica

Ezennel megrendelem a **KIVÁLASZTOTTAK** cimü regénysorozatot 15 kötetben. Havonta 2 kötetet veszek át és 14 kötet átvétele után az utolsó kötetet ingyen kapom.

A nem kivánt módozat törlendő

FÜZVE 19 dinár kedvezményes árban.
KÖTVE 28 dinár kedvezményes árban.
A két könyv árát minden hó elején előre beküldöm.
Minden elsején tessék két kötetet utánvéttel küldeni.
A köteteket minden hó elején személyesen veszem át és fizetem ki Önöknél.

Név: _____

Foglalkozás: _____

Pontos cim: _____